Ч. 136 (14.679). Львів, четвер 24. червня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Леґіон. Праґа „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 "
Піврічно . . . . . 30.00 "
Річно . . . . . . 60.00 "
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

„На Україні приготовлювали повстання проти влади в Москві".

До Льондону наспіли дальші вістки про криваві події в Совітах, м. ін. також про те, що на Україні три полки відмовили послуху і треба було їх силою розброїти. Про те пише „Сандей Експрес" з 12. ц. м. таке:

„Марево страху налягло на весь СССР. Міліони совітських громадян шепчуть про дальші, більш жорстокі чистки та про наглі суди. Цілий СССР облетіла вістка, що розброїли й арештували 900 вояків з київського та 300 з харківського ґарнізону, на Україні. Вояки двох київських полків піхоти і одного кінноти почали голосно протестувати проти арештування і розстрілу їхнього улюбленого (!) команданта ґенерала Якіра. Зібравшись у своїх бараках, вояки жадали випущення Якіра на волю. Команданти потратили голови не знаючи що робити, і врешті телефоном звернулись до Москви по інструкції. Врешті завізвали жовнірів з інших полків, і арештували демонстрантів та під багнетами доставили до вязниці. Збунтовані полки розброєно і вояків розкинено між полки розміщені на Сибірі..."

„Сандей Експрес" подає далі, що у звязку з цим пятнацятьох старшин відібрало собі життя в страху перед наслідками. „На Україні — пише кореспондент „Сандей Експресу", — приготовлювали повстання проти влади в Москві."

ЛІТВІНОВ АРЕШТОВАНИЙ?

Японська преса подає за певними приватними джерелами вістку, немовби Літвінова арештовано.

НЕВЖЕ ПРИЙШЛА ЧЕРГА НА ЖИДІВ?

Під таким заголовком містить „Морнінґ Пост" з дня 16. ц. м. цікаві спостереження дотично подій у Совітах: „Розміри антисемітської політики Сталіна і його дорадників, можна уявити собі порівнюючи число тих жидівських комісарів, партійних і військових провідників, старшин і урядовців, яких в останніх часах звільнено з посад, деґрадовано, заслано, арештовано, або розстріляно. У Москві повстала правдива паніка між жидами перед переслідуваннями. Більша частина, безуспішних зрештою, прохань на дозвіл виїзду до Парижа на світову виставу, внесли жиди, які хотіли втічи зі СССР. Аркадієва, директора московського театру і Літовського, голову літературного відділу театру, обох жидів, арештовано за те, що старалися пропхати до трупи, яка має виступати на виставі в Парижі, своїх жидівських приятелів, щоб улегчити їм втечу з Совітів..."

„Морнінґ Пост" вичислює довгий ряд осіб жидівського походження, які занимали високі посади і яких останніми днями розстріляно.

(УКБЮРО, Льондон).

ДАЛЬШІ АРЕШТУВАННЯ.

„Морнінґ Пост" з 16. ц. м. подає, що за останніх 48 годин арештовано поверх 200 старшин червоної армії; деяких арештовано на особистий приказ Ворошилова.

„Дейлі Телеґраф" з 18. ц. м. вичислює дальшу лісту арештованих совітських достойників: між ними є теж Шеболдаєв, секретар компартії в Ростові н. Доном. Ледви чи буде хто жалувати за Шеболдаєвим, — пише кореспондент „Дейлі Телеґрафу"; він був тим, що в найбільш брутальний спосіб здавив підчас великого голоду в 1933. році, невдоволених колективізацією кубанських козаків." На місце Шеболдаєва назначено з Москви Євдокимова. Колотілін, голова компартії в Ростові, відібрав собі життя. Шеболдаєв був знаний зі своєї жорстокости; він виселив населення з 17 козацьких повітів, разом з дітьми й жінками.

(УКБЮРО, Льондон).

ЧИСТКА НА БІЛЬШУ СКАЛЮ.

Масові арештування на Совітській Білоруси тривають дальше. Арештовано м. ін. шефа адресового виділу центрального комітету білоруської компартії Мінкіна, під закидом троцькізму. Усунено зі становищ теж 24-ох редакторів районових часописів, богатьох з них арештовано. 367-ох „ворогів народу" викрито в рільничих трестах, у радгоспах і в машиново-тракторних стаціях. Усунено зі становища 140 провідників місцевих партійних комітетів та 150 директорів держ. підприємств, як „ворогів народу". Арештовано як „шкідника" члена пляново ї комісії Білоруси Пйотровіча. Є теж чутки про арештування директора білоруського лісового тресту Шапіра та інших урядовців білоруських народніх комісаріятів.

З Москви повідомляють про арештування білоруського нар. комісаря рільництва Бенека, нар. комісаря освіти Дякова. Вони признались буцімто в слідстві, що були „шпигунами і шкідниками". Арештований начальник білоруських залізниць Владімірський признався в слідстві, що виконав цілий ряд диверсійних актів та м. ін. спричинив катастрофу військового поїзду на стації Гомель.

Перед судом станууть незабаром б. голова білоруської компартії Ґікало та б. голова ради народніх комісарів Білоруси Голодедов. Їх обвинувачують у тому, що підвладні їм власти сконфіскували неправно майно селян.

Перед італійсько-німецькою збройною інтервенцію в Еспанії?

ПЕРЕГОВОРИ РОЗБИЛИСЯ.

Райтер повідомляє, що переговори амбасадорів 4 держав, які контролюють еспанські води у справі інциденту з „Ляйпціґом" зірвано. По нараді мін. Ідена з амбасадорами Франції, Німеччини та Італії опубліковано комунікат, який стверджує, що не вдалось осягнути порозуміння. Представники Франції та Англії домагаються перед реакцією за замах на „Ляйпціґ" слідства, щоби устійнити обставини остаточного інциденту з „Ляйпціґом". Зновуж представники Німеччини та Італії станули на становищі, що ці обставини є вже устійнені й домагалися негайних постанов, щоби цього роду інциденти не повторювались у майбутньому. Не дійшло до порозуміння і в справі німецької пропозиції спільної морської демонстрації 4 держав перед Валенсією. Хоча переговори в справі інциденту з „Ляйпціґом" розбились, англійські кола мають надію, що договору у справі консультації держав у подібних подіях не виповідять.

Тепер усе залежить від того, чи Німеччина почне якусь односторонну акцію, як відплату за напад на „Ляйпціґ".

„НІМЕЧЧИНА МАЄ ТЕПЕР ВІЛЬНУ РУКУ".

Німецькі політичні кола не робили собі великих надій на корисне для Німеччини полагодження інциденту з „Ляйпціґом" на нараді представників 4 великодержав. Все таки вони розчаровані британською відповідю.

Півурядово заявляють, що **Німеччина має тепер вільну руку й витягне всі можливі консеквенції з замаху на „Ляйпціґ"**. Вона не дозволить нарушувати честь свого прапору. Загально думають, що Німеччина вишле до Валенсії ультімат з конкретними домаганнями, або почне бльокаду одної з пристаней, що підлягає червоним.

АНТИСЕМІТИЗМ — інтереси і сентименти.

З приводу жидівських голосів в українській справі

Варшава, 20. червня 1937.

Антисемітизм став сьогодні найкрикливішим гаслом польського суспільства, що вже звикло звязувати з ним головні проблеми внутрішньої державної політики, добачуючи у ньому нераз „головний і важний двигун національно-державного польського життя".

Ще донедавна гасла протижидівського змісту монополізували у себе як своєрідний пропагандивно-агітаційний специфік виключно польські праві „народові" кола, але це було давно.

Змінилися часи, гравітували у протилежний бік настрої; тепер рідко стрінете поляка, який не був би антисемітом, або в найкращому випадку не похвалював ідеї боротьби з жидівством.

І не дивно, що загальна опінія перемінилась так виразно на некористь жидів, бо чиж може бути інакше, коли вже навіть субсидіована урядовими чинниками преса кишить від протижидівських заголовків, статтей, енунціяцій і колючок.

Стихія загального зоольоґічного антисемітизму давно вже викотилась почерез університетські мури і розіллялась широким руслом по цілому краю, сягнула навіть у деяких моментах до нашого села.

Жиди розуміють вагу істор. для них моменту. Шукаючи для себе захисту та оборони, зрозуміло натискають усі краєві та закордонні пружини, яких їм не бракує, алярмуючи опінію цілого жидівського і не лише жидівського світу та призиваючи її на поміч.

Не важко помітити, що жиди від цього наступу на них стали більше завзяті, більш непримирні і сторожкі, вперлися видержати наступ.

Але жиди, як прекрасні визнавці політики передовсім власного інтересу, не забувають за змобілізування всіх своїх природніх союзників у спільному фронті, щоб улекшити собі оборону.

І тому після матеріяльної помочі закордонних кас жидівського „Джойнту", після інтерпеляції в англійському парляменті, після обєднання польської лівиці (П. П. С. — Бунд) в одну

лаву в жидівським оборонним фронтом, жиди не забули теж за політичну велику силу, яку репрезентує в польській державі українська національна маса зі своїми політичними провідниками. І власне на днях впали в нашу сторону жидівські, безпосередньо або посередньо кинені, рукавиці миру з виразною, хоча назверх замаскованою пропозицією співпраці.

Тим загальниковим, більш критичним, ніж привабливим жидівським голосам варто ближче приглянутись.

3. червня ц. р. сіоністичний „Гайнт“ помістив передовицю пера д-р М. Кляйнбавма (про що ми вже коротко згадували в попередній статті), відомого сіоністичного діяча, публіциста та політика. Стаття редактора „Стеру“ написана, як можна з її аналізи вичути, на підставі відомостей зачерпнутих зі статтей і пресових оглядів „Бюлетину Польсько-Українського“ і тому — можливо — дещо вузенька своїм українським простудіованим матеріялом, але це не перешкодило її авторові поробити свої оригінальні, далекойдучі висновки.

Тема статті: „В українському таборі“, зміст — треба конче хоч трохи переповісти:

Автор стверджує на вступі, що „заключена перед двома роками українсько-польська „угода“, яка мала довести до нормалізації відносин між обома народами кінчає свою вегетацію“. Як доказ — наводить д-р Кляйбавм в великих винятках статтю ред. І. Кедрина п. з. „Український антикомуністичний і польський антиукраїнський фронт“ з „Б. П.-У.“, додавши до того такий коментар від себе:

„Після двох років „нормалізації“ мусять найбільш уступливі опортуністи, як напр. п. Кедрин, дійти до висновку, що польсько-українське порозуміння взагалі неосяжне. Якщо так пише заприсяжений польонофіл у польському „Бюлетині“, легко собі уявити тон такого „Діла“.

А далі:

„Одночасно помічуємо в українській пресі ознаки отверезіння (підкреслення наші) в орієнтації на 3-ій Райх, як визвольника народів поневолених на румовищах СССР народів. І надалі українці повторяють, що ceterum censeo... — Москва мусить бути зруйнована, але починають розуміти, що Гітлер не має на думці добра українського народу. Агітаційні брошури Гітлера та Ґебельса у російському перекладі, поширювані серед галицьких українців — викликали бурю в пресі.

Холодне стало відношення до ендеко-санації, охололо відношення до гітлерівської Німеччини, через це саме огрілись дещо відносини до жидів“.

Оце головний хід думок сіоністичного публіциста, якому вірно секундує і допомагає соціялістична польська преса, що поміщує великі статті під характерними заголовками (напр. „після жидів — черга на нас, кричать українці“ і т. ін.), намагаючись скритикувати дотеперішню українську політику та заманити її тишком-нишком, ніби зовсім нехотя, до... себе.

За виказаним трафаретом у підході до сучасного українського питання в Польщі пішли теж інші жидівські газети, виказуючи часами абсолютну неграмотність в українських справах. Для прикладу наведемо цілком приватну, але характерну розмову.

Недавно стрінув я в театральному фоє рецензента жидівського „Нашого Пшеґльонду“. Слово по слові зговорились ми про актуальні новини на українсько-жидівському відтинку. Питаю:

— Чи ви читали вже голоси української преси в вашій справі?

Зжахнувся.

— А ви про які голоси? Може О. У. Н.?

— Ви, певно, помиляєтесь... Саме тепер відбувається у Львові процес О.У.Н.-у — отже ви певно помиляєтесь через якусь асоціяцію...

— Українці для нас усі однакові від О.У.Н. до У.Н.Д.А!

— Прикро мені, що ви не читали українських голосів у тій справі. Ми вами більше цікавимось. Моє поважання!

— Може ще поговоримо на перерві?

Але на другу перерву жидівський журналіст уже не підійшов до мене.

Жиди — подекуди — переживають психозу загального пригноблення і готові всіх, хто не з ними, вважати ворогами. Але у відношенні і підході до нас — вони роблять суттєву і тактичну помилку, яка їм не принесе користи і не спопуляризує їхніх ідей і потреб серед української маси.

В чому суть тої помилки?

Перечитавши останні жидівські заяви — сказати неважко.

Передовсім жидам час уже булоб устійнити свій погляд на українське питання і перестати його за взорами, скажім, „ендеко-санації“ — вважати залежним від інтриг чи політичних концепцій німецького міністерства пропаганди і в парі з тим зрозуміти, що відношення українців до жидів не зміняє ступня своєї температури залежно від такої чи іншої орієнтації, на Москву чи Німеччину.

Ми, українці як нарід культурний і здібний до незалежних політичних акцій — звикли трактувати жидів як рівнорядну, в рямах польської держави, національну меншину гідно і толерантно, шануючи її права і культурні окремішности та релігійно-національні своєрідні риси. Якщо траплялись на українському селі спорадичні випадки антисемітизму, то вони — як виняток — лише й потверджували правило, що українська національна прилюдна опінія завжди гостро боролася з негуманними антижидівськими відрухами.

Жиди тепер в гіршому положенні від нас. Ми це знаємо навіть без характеристичних заяв ген. Желіґовського, як і знаємо, що жидам залежить на співпраці, а бодай перемирі з нами, як з народом, що належить до автохтонного, політично скристалізованого елементу в державі.

Але жиди простягаючи нам руку згоди, не мусять цього робити просто для спекуляції, і тому тільки, що — мовляв — не випадає йти до когось, залишивши на ньому всі нитки сухими, тим більше, що тому комусь (отже в даному випадку — українцям) можна закинути і опортунізм (!) і „угодовщину“, а навіть відгребати стару леґенду про орієнтацію на Берлін.(!)

Українська політика це політика майже третьої частини населення в державі і вона має повне право ходити своїми незалежними дорогами, не оглядаючись навіть на жидів, яким ніхто не забороняє її критикувати на підставі поважних, обоснованих, документальних даних

Не є виключене — що після жидів прийде черга на нас і ми про це віддавна знаємо, але жиди, будучи саме на черзі, не повинні пригадуватись українцям дорогою окружною, штучною, теоретично викомбінованою.

Українське становище було і є ясне: рахуємо передовсім на себе, до жидів ідемо з чисто політичного вирахування та культурної гуманности, як до природнього союзника в істнуючих обставинах, поборюємо всі методи зоольогічного антисемітизму, як насильства, не відкидаючи нашої чесної економічної боротьби, висловлюємо наш жаль з приводу лихоліття жидівського народу; боронитимемось перед отрутою комунізму, яку несуть на наше село — таки — жиди, але ставимося до жидівської справи, як до поважної національної проблеми і від жидів жадаємо так само ясного становища до нашої справи.

КТВ.

Алькоголь і тютюн спинюють умовий розвиток людини.

БЛЮМ НА ЛОПАТКАХ.

ПІДСУМКИ ОДНОГО СОЦІЯЛІСТИЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ.

Політичне положення у Франції за Блюмового премієрства було складне, таке саме складне, як і особа прем'єра — великого вожда соціялістів і не меншого капіталіста.

За останній рік, від минулих виборів, Блюм мав дуже гарні і дуже широкі пляни, Комінтерн мав необмежені можливости праці, скарб мав грандіозні дефіцити, а грубші та дрібніші капіталісти мали цього всього досить. Колиж не зважаючи на це, Блюм утримав більше як рік владу над країною рентієрів, то здається, лише тому, що він зумів затримати рівновагу серед складних елементів французької внутрішньої політики, так як деякі птиці утримуються у повітрі, не рухаючи крилами і вихісновуючи лише повітряні струї.

Французький bon homme знає двох демонів: Німеччину і фашизм. Тому він толерував большевицьку орієнтацію в закордонній політиці та замикав очі навіть тоді, коли ця орієнтація продиралася на внутрішнє французьке подвірячко; тому він толерував і протифашистівський людовий фронт з комуністичним босяцтвом.

Грубший капіталіст мав ще й інші причини, щоб підтримати уряд Блюма. Він сподівався (зрештою, як виявилося, безосновно), що розагітовані робітничі маси ще найскоріше слухатимуть свого трибуна, який здавна годував їх помадками рожевих обіцянок та сильних фраз. Зрештою щоб інтереси йшли, треба було охоронити державу від постійних урядових кріз, дати їй уряд оснований на поважній більшости. А правиця мала за мало умандатованих представників та за мало політичної елястичности, щоб утворити надійний бльок.

Що вою не робиться для святого спокою? Добродушний французький міщанин припинав червону стрічку, в неділю навіть вирікався пообідньої дрімки і ходив на збори товариства приятелів СССР і т. д. — а спокою таки не мав. Блюм, якого рахували до категорії „соціялістів, що вміють ходити в рукавичках“, завів надії. Виявилося, що він не має кваліфікацій на доброго заклинача вужів, а є лише малопонятливим „учеником чорнокнижника“, який розбудив темні сили і не вміє їх опанувати: окупаційні страйки стали модною розривкою.

Щоби рятувати від них національну продукцію, Блюм... обтяжив її такими суспільними тягарами, що вона стала „безконкуренційною“, себто нездібною до суперництва з чужими державами не лише на чужих ринках, але й на французькому. Продукція впала на третину державні довги збільшилися, зиск з девалюації минувся, капітали почали втікати з Франції. Перед Блюмом стануло питання: Що дальше? Суспільні реформи убили курку, що несла золоті яйця — треба було шукати нових джерел доходу, не лишалося нічого іншого, як сягнути по сам державний і приватний капітал Франції.

Тому Блюм зажадав дуже широких фінансових повновластей, просто господарської диктатури, переконуючи законодатні палати, що цієї гармати треба йому проти горобця — проти спекулянтів, які буцімто є одиноким виновником, що величаві реформи геніяльного Блюма дали не дуже то величаві висліди.

Вексель ін блянко можна підписати лише людині, що має велике довіря, а Блюмові господарсько-суспільні реформи могли викликати довіря хіба у тих, що чекають скоропостижної смерти капіталістичного устрою. І тому не диво, що французький сенат, який гуртує в собі дещо консервативніші елементи, сказав своє рішуче: „Досить того!“ Блюм уступив, залишаючи своє діло незавершеним: французи ще не пішли з торбами.

Все таки зробив він за рік свого володіння багато: Франція стала „улюбленою дочкою Комінтерну“, як це казали — зрештою ще перед приходом Блюма — деякі гострі язики, перелицьовуючи титул „улюбленої дочки церкви“, що його давали давному французькому королівству. В імя чого це сталося? В імя чого французьке господарство пішло на предмет марксівських експериментів, французькі маси — на жир розкладової агітації?

„В імя оборони східного кордону перед німецькою інвазією“ — відповідає Блюм, а прокуратор найвищого трибуналу СССР мов на глум називає вождів большевицької армії — тої армії, що мала боронити Францію від німецької інвазії ...агентами німецької розвідки.

„В імя оборони демократичних вольностей“ — відповідає Блюм і сам таки розвязує „фашистівські ліги“, приготовляє намордник для правої преси, толерує окупаційні страйки і т. д. Щож — хто хоче, може це називати практичним пристосуванням демократичної свободи опінії, преси, власности... Це справа термінольогії.

Колиж відкинемо фіговий листок оборони демократії, рік Блюмового уряду представляється нам як спроба реформи пануючого тепер устрою по лінії соціялістичної доктрини. Спроба — яку

ди правди діти — невдатна і виявила, що в атмосфері страйків та під натиском розагітованого робітництва успішна реформа неможлива, що коли й капіталістичний устрій пережитий і несправедливий, то поправити його можна хіба творчою співпрацею всіх станів, як це стараєтьоя робити Італія або Німеччина.

За своє однорічне володіння Блюм успів доказати, що боротьба кляс — це перестаріла, небезпечна хірургічна метода, яка загрожує пацієнтові комуністичною інфекцією та іншими небезпечними компліокаціями. Чи не була це лебедина пісня II. Інтернаціоналу? (гал.)

—о—

На порозі вакацій.

МОЛОДЬ РВЕТЬСЯ ДО ТАБОРІВ ТА ОСЕЛЬ.

Після трудів зими, за сірим виснаженим життям із балястом його щоденних турбот і обовязків, мусить прийти кілька радісних днів сонячного літа. На те й є літо, щоб його в цілу ширину використати для здоровля. Але те літо таке коротеньке, так хутко минає, що коли хочемо мати з нього хосен, то треба його використати **розумно та пляново.**

Людина неначе той акумулятор мусить за цей короткий час літнього дозвілля наладувати своє фізичне та духове „я" такими засобами нової свіжої енергії, щоб вистали їй на довгі місяці її звичайного життя.

А це звичайне життя в наші будні це не „коржик із медом", але важкий щоденний змаг за істнування, за право до життя, за першенство у ньому, — це справжня безоглядна боротьба із супротивностями долі, що вимагає великого гарту духа та волі, що слабих, кволих і нездорових кидає під ноги сильних.

Таке воно те життя теперішнє. До нього треба прийти **приготованим, здоровим і сильним, щоб узяти його міцно в руки,** бо інакше то воно людину розчавить, і кине на смітник життя.

Це торкається поодиноких людей і людських збірнот, народів і його поколінь.

Ось літо і пора подумати про молодь. Ці два поняття, поставлені побіч себе, набирають не тільки живих румянців актуальности, але й характеру **важливого виховного питання.**

Яке літо дати нашій молоді, щоб вона не тільки набрала здоровля і сил на етап цілорічної праці, але щоб згодом **це молоде покоління загартувалося до боротьби** гуртового життя?

Люди що думають, про національну збірноту, мусять найти питання на таку відповідь, так, як батьки мусять подумати, щоб їх бліді, ослаблені діти набрали сил до школярського життя.

Коли йде про наших найменших, то для них прегарні перспективи фізичного та духового розвою дає півосельна садівнича акція Р. Ш.

В дитячих садках виростуть не тільки поодинокі сильні та наскрізь здорові одиниці, але там виростає наше наймолодше покоління з цінними завдатками громадянських прикмет. Велику ролю та незаступне виховне значіння мають дитячі садки по **селах. Матір і дитячий садок** — це ті дві перші сили, що шліфують душу дитини, що наливають у ці молоденькі істоти першу, святу любов до рідного, що дають їм перші засади життя.

Дитячі садки для наших селян, часто неосвічених — велика поміч і виручка. Дитячі садки при цьому ще найкращий спосіб провести літо — для наших найменших, передовсім дітей селян і робітників. Все на повітрі і на сонці, завжди в чистій сорочечці з чистим радісним личком, серед сміху та іграшок ровесників — це хіба досить для фізичної і психічної гігієни.

А всеж загрозливий здоровний стан нашої дітвори вимагає, щоб кількість наших дитячих садків бодай подвоїлась.

Окрему, до речі одну з перших сторінок нашого національного життя творить справа шкільної і дорастаючої молоді. Школа й дім це середовища, які повинні би виховувати, але в дійсности вони є тільки тереном, на якому молодь у зустрічі зі щораз то новими діями життя сама виробляє собі погляди, самотужки формує свою особовість. У психіці дорастаючих людей є виразний елемент спротиву, опозиції до старших людей, які наявно хотілиб виховувати та нагинати світогляд молоді до своїх, може й найкращих плянів. Цей психічний момент недовіря та протиставлення не є ніякою тайною для сучасної **експериментальної психольогії** і з ним кожна виховна система мусить числитись.

Ще донедавна вихованням молоді займалася така в нас важна та незаступна організація, як Український Пластовий Улад, що своєю формою, змістом і підходом до справи найбільше відповідав трудним вимогам виховної справи.

У пласті сама молодь держала себе в руках і твердими, добровільно принятими пластовими законами визначувала шлях свого розвою. Пласт перший зумів раціонально використати роки фізичного розвою, для громадського вишколу молодого покоління. Пластові табори та літні оселі для молоді ставали не тільки місцем радісного відпочинку та молодечих забав, але виховним середовищем, — **школою характерів.**

Розвязано пласт. На місце пластових таборів зявились у нас вакаційні оселі та табори молоді, що їх по кільканацять організує щорік „Т-во охорони дітей і опіки над молодю". В останньому часі оцінили теж виховне значіння таборів для молоді такі католицькі організації як КАУМ і „Орли". Найближче літо принесе нам цілий ряд таборів для шкільної і ремісничої молоді обох полів і ріжного віку. Будуть теж мандрівні студентські табори.

На лоні природи, серед зелені Карпат, у сонці, повітрі та над срібними водами гірських потоків заживуть небавом молоді люди повним чару і принади життям сильних і здорових людей. Гуртове життя з його таборовою дисципліною, яку молодь приймає з радістю, вщіплює в молоді душі цінні риси характеру, а притім учить їх бути активними, пожиточними й обовязковими членами спільноти, виробляє із неоформленого матеріялу вартісних членів модерної нації.

І коли сьогодні час подумати про літнє дозвілля нашого молодого покоління і зробить плян для його найближчих вакацій, то насувається ясний висновок, що вся українська молодь повинна бодай на кілька тижнів найтись у вакаційних таборах. Туди повинні вислати батьки своїх дітей!

Не від речі додати про велику вартість таборів молоді для її здоровного стану й фізичного розвою. Табори та оселі мають своїх лікарів, що уважно слідкують за життям учасників і стараються, щоб їх побут у горах приніс їм якнайбільший хосен.

Замість кволого бездільля та літньої апатії, що їх ніяк не можна назвати відпочинком, маємо в таборі живий, повний руху та змісту, розумно розплянований день, де все має свій час і своє місце. Замісць кволих Вертерів і блідолицих юнаків із „вельтшмерцами" — найдете в таборах розсміяні брунатні лиця сильних і здорових людей з відважним поглядом.

Наша молодь рветься в мандри, рветься до таборів і осель.

Треба її туди післати. Нехай літо, що прийде, причиниться до розвою і гарту нашого молодого покоління!

Богдан Олесницький.

ЕВГЕН ГЕЛТОР. 8

СПАДЩИНА.

Я ледви дочекався ранку і зразу постукав у двері стрийка.

Не треба було його будити зі сну, він ще не спав.

— Згаси свічку — сказав, показуючи на свічку, з якою я прийшов. — Мудріше буде, коли залишимось в пітьмі...

Стрийко, якого очі привикли до темноти, замкнув двері і зловивши мене за руку, повів мене до вікна.

— Що хочеш? — спитався без здивування та без цікавости.

Але на мене ані не глянув. Дивився через вікно, неначеб там чогось шукав.

— Стрийку, не знаю, чи я добре бачив... — почав я якось нерішучо.

— Ти бачив трьох чоловіків? — прошептав різко стрийко.

— Так, ...три тіні... Отже я не помилявся, коли і ви бачили.

— Це були три індійці... Так за домом чатали. Ще тепер не відважувалися ввійти до дому, але завтра, позавтра. Хто знає?

Мороз пішов мені по спині. Коло вікна було досить ясно, місяць світив. В місячнім світлі бліде обличчя стрийка Бенні виглядало як мертвецьке. Перед ним на вікні лежали два револьвери, які я тепер помітив. Я спитався боязко: — Стрийку, лякаєтесь, що нападуть на вас?

— Сам не знаю, чого лякаюсь. — відповів на це стрийко. — Тільки одно певне, що я не смію марнувати часу, але мушу щось робити. Ледви чи нині вернуться, але завтра... Завтра діяманти будуть у безпеці.

— Чи не булоб добре повідомити поліцію?

— Це нічо не помоглоб. Тут треба окремого „тріку"... Тимчасом іди спати, Вранці підеш до Пешту...

Стрийко Бенні дав мені кусник паперу.

— Що це таке, стрийку Бенні?

— Текст оголошення завтра раненько подаш до ґазет. Це не тайна, можеш перечитати.

— Що, Джіммі згубився? — дивувався я. — Прецінь з вами відійшов.

— А всеж згубився. Чи ти бачив його десь? Коли я ввійшов до кімнати, згубився, без сліду згубився. А я виплачу дві тисячі корон тому, хто віднайде мені знову Джіммі...

І стрийко знову засміявся. Я не відважився спитатись про причину його сміху, але я тільки побажав йому доброї ночі. Вранці я даремне шукав за Джіммі, собаки не було. Пішов я до Пешту і віддав оголошення до ґазет. Появилося вже у вечірніх виданнях на передній сторінці грубими буквами видруковане:

„Згубився попелястий данський доґ. Відзивається на імя Джіммі, але розуміє тільки по анґлійськи. Чесний знахідник дістане 2000 корон нагороди від п. Ґ. Б., власника собаки. Можна зголоситися в адміністрації ґазети, яка подасть точну адресу."

Всі губляться.

Вечором, так коло шостої години, зявився у нас доктор Морріс. Коли стрийко побачив його, шепнув мені: — Залишися з нами!

Доктор Морріс подивився на мене, немов хотів сказати, що я тут зайвий, а також ані не таївся з бажанням, що хотів би поговорити з стрийком Бенні в чотири очі.

— Мій сестрінник знає вже все, — на це відповів стрийко, — можемо спокійно говорити в його присутности.

Доктор Морріс знизав плечима: — Коли для вас це не має значіння, для мене тимбільше. Востаннє питаюся вас, чи хочете вирахуватися по доброму?

— Докторе Морріс, не маємо з чого вираховуватися. Ви дістали свої гроші, дістали всі свої діяманти...

— Але не всі. Ви дасьте мені ще тих пять діямантів... У такому випадку зобовязуюся вернутись до Америки, і ніколи вже не показатись.

— А як ці індійці?

Доктор Морріс зморщив брови: — Три індійці? Вони в Гамбурку згубили наш слід...

— Але в Будапешті знову знайшли його. Нині довкола нашого дому вони кружляли. Ви мене зрадили, докторе Морріс, але багато радости з цієї зради ви не будете мати...

— Не зрадив я вас, Сміте, — говорив доктор. — Прецінь тут іде і про мою шкіру, ми-ж спільно викрали ті діяманти...

Нагло замовк. Стрийко Бенні розгнівався, також і докторові було по цім „признанні" якось ніяково. Але мені — бігме! — впав камінь зі серця. Було крадене майно, Богу дякувати, можна було цю спадщину просто відкинути.

— Ну, так ,ми їх вкрали, — бухнула злість зі стрийка Бенні. — Ми вкрали скарбницю де-

23.—24. ЧЕРВНЯ 1917 РОКУ.

СПОМИН ЗПЕРЕД 20-И ЛІТ

Мабуть по всій Україні не було 24. червня року 1917. людини, яка байдуже читалаб газету, якою мовою не надруковано би тої газети. Бо трапилася 23. червня величезна подія, яка своїм значінням неймовірно перевищувала всі такі часті події тих бурхливих часів, подія, яку зустріли одні з почуттям національних гордощів і національного щастя, інші з почуттям жаху, переляку, ненависти.

23 червня 1917. р. Українська Центральна Рада, досі так би мовити, тільки плятонічний осередок українства, зробила рішучий і безповоротний крок до реставрації історичного минулого, до утворення нової сучасности України... Того дня Українська Центральна Рада, у відповідь на замах петербурського уряду, щоб приборкати стихійне зростання українського національно-визвольного руху, кинула на цілий світ горді слова:

„Хай буде Україна вільною!"

„Хай нарід український на своїй землі має право порядкувати своїм життям!"

„Від нині ми самі будемо творити наше життя!!" Підкреслила тоді Українська Центральна Рада, що вона не може залишити свого краю на поталу анархії. Зазначила вона, що право розпоряжатись українською землею може належати тільки Україні...

І не були це тільки голосні революційні слова! Ні, Центральна Рада наказувала українській периферії негайно вступити в найтісніший контакт з нею, наказувала перебирати адміністрацію, якщо вона вороже ставиться до українства, наказувала українському народові самооподаткуватися на народню українську справу.

І слухаючи цього гордого універсалу на Софійській площі, всі, що відчували у своїх жилах українську кров, ставали вже зовсім іншими людьми, ніж то було вчора. Етнографічних українців цей універсал рідної влади перетворював уже на українців громадян з усіма правами та обовязками, може ще й не цілком викристалізованими, може ще й не цілком ясними, але вже відчутими.

І до почуття радощів приєднувалося вже почуття неспокою, якоїсь відповідальности — треба вже працювати не для якоїсь абстрактної російської держави, а для зовсім конкретної своєї батьківщини, України.

Як солодко бреніла тоді ця назва в вухах...

Чимало разів серце в житті беться, хвилюється, переживає; повстають часом у ньому такі великі й могутні почуття, що ніби спалюють минуле, заслонюють майбутнє, примушують жити тільки сучасним... Але чомусь то ніколи, не зважаючи на такі переживання, не можемо ми забути нашого першого молодого почуття, може невдалого, може слабонького з пізнішого погляду, але сильного тоді, незабутнього тепер саме тому, що було воно перше.

І таке то перше почуття виникло тоді, в червні року 1917, до першого українського уряду, до першого українського генерального секретаріяту, до першого свого, власного уряду.

І чи деклярація першого премієра, першого українського уряду (як то час може перемолоти, покалічити моральну постать людини!) не відбивала думок українців, не відповідала їхнім бажанням!?

— До Петербурга ми ставимося цілком байдуже, бо маємо власну, свою владу... Українська Цнтральна Рада не може вже обмежуватись тільки самими національно-політичними вимогами, а мусить стати національним соймом... Її виконавчий орган, її уряд мусить охопити всі потреби українського народу!...

І перше почуття виникло тоді в українських правників щодо створеного секретаріяту в судових справах з п. Валентином Саловським на чолі. А невтомний, експанзивний член Київського Окружного Суду п. Вовкушівський з усією своєю відданістю українській справі почав агітувати, щоб усі київські судові установи привітали ґенерального секретаря в судових справах. Зрозуміло, спроба ця потерпіла невдачу, бо на загальних зборах окружного суду мабуть і десяти рук на яких 300 присутніх не піднеслося на цю пропозицію...

Завданням секретаріяту мала бути підготова судових установ на Україні до тих форм і до того стану, в яких вони повинні бути в автономній Україні. Робота ця мала підготовити справу українізації і демократизації суду та виробити потрібні законопроекти, що наміти-либ форми суду, які відповідалиб автономному українському ладові.

І Українське Правниче Товариство вважало за свій обовязок, вітаючи першого керманича юстиції на Україні, обіцяти йому свою всебічну підтримку, може навіть добре і не уявляючи собі, яких конкретних форм може вона набрати.

Та сталося дещо інакше. Влітку 1917. року російський тимчасовий уряд не визнав секретаріяту в судових справах, і він мусів припинити юридично своє недовге істнування...

В російсько-українській боротьбі українцям довелося поступитись деякими позиціями, відступити, але це була скоріше тактична поразка, а стратеґічно ми мали тоді велику перемогу. Російський тимчасовий уряд примушений був узаконити невідомі до цього часу для російської державности розуміння: Україна, Центральна Рада.

А Українське Правниче Товариство видало з себе Краєвий Український Правничий Комітет, який перебрав на себе функції секретаріяту в судових справах до часу, поки той секретаріят не став працювати знову самостійно.

Гліб Лазаревський.

мійського раджі. Але я рискував своїм життям, а бізнес це бізнес. Вам належиться з крадежі третина, ви вже її дістали, а тепер ви щезніть як сіль у воді.

Доктор Морріс встав і спокійно казав: — Пожалуєте, Сміте, цього кроку.

— Нічого не буду жалувати. Діяманти добре сховані, не дістанете їх, навіть ані тоді, колиб мене вбили.

— Ви сховали діяманти?

— Сховав.

Доктор Морріс розглянувся довкола допитливо, начеб шукав їх.

— Де подівся Джіммі? — питався здивовано. — Не бачу собаки.

— Що-ж, ви не читали ґазети? Ви ще не знаете цього?

— Що?

— Нещасний Джіммі згубився. Вчора ввечір трохи розхорівся, а вночі пропав з дому.

— Або ви самі його якось позбулися, — відповів на це доктор гостро. — Я вам, Бенні Сміте, не вірю, ви брешете, аж з носа вам куриться. За цим псом певне якесь шахрайство скривається.

— Пес згубився, справді згубився, — повторив стрийко. — В ґазетах я опублікував, що дам дві тисячі корон нагороди тому, хто його знайде. Замість того, щоб ви зі мною сварилися, поможіть мені знайти пса. Як знайдете його, то дам вам сто тисяч корон.

Доктор побілів: — Говорите поважно?

— Зовсім поважно!

(Докінчення буде).

На допомогу студентству.

На фонд допомоги академічній молоді зложили в Адміністрації „Діла" дальше: Марія Тимяків, Жабє, 2.— зол. (жертва за червень); О. Моровик, Жабє, 1.— зол. (жертва за червень); о. Омелян Кормош, Перемишль, 3.— зол.; о. офіціял Пясецький, Львів, 5.— зол.; дир. Лесь Кульчицький, Львів, 20.— зол.; А. Мировичева, Дуба, 4.— зол.; д-р Зенон Левицький, Коршів, 50.— зол. Нині виказуємо 85 зол. — Разом зложено досі в Адміністрації „Діла" на фонд допомоги українській академічній молоді 612.50 зол.

Делеґація з Бережанщини й Підгаєччини

У ПРЕМІЄРА ПОЛЬЩІ.

Президент Ради Міністрів ґен. Славой-Складковський прийняв делеґацію польського громадянства з Бережанщини й Підгаєччини з послом Відацьким у проводі.

Німецька й італійська фльота зосереджуються на еспанських водах,

ЩОБИ ЗАДЕМОНСТРУВАТИ ПЕРЕД ВАЛЕНСІЄЮ.

Англійська преса припускає, що німецька й італійська фльота переведуть демонстрацію перед Валенсією. Німецький кружляк „Кельн" з 3-ма контрторпедовцями причалив до Альхесірасу, кружляк „Ляйпціґ" є близько Севти, панцирник „Адмірал Шер" відплив з Танжеру на північ.

Правдоподібно завтра рано ці кораблі з 2—3-ма італійськими контрторпедовцями зосередяться перед Валенсією Вони переведуть демонстрацію в боєвому ладі, з наряджениими гарматами, але не будуть стріляти.

Італія висилає військо до Еспанії?

„Юнайтед Прес" подає з достовірних джерел, що Мусоліні підготовляє буцімто скріплену інтервенцію в Еспанії. Пороблено вже підготову до висилки реґулярної армії під командою одного генерала; **15.000 війська в повному воєнному виряді стоїть у поготівлі в Чівіта Векія, щоби кожної хвилини відчалити.**

ТРІВОГА У ПАРИЖІ.

Французькі політичні кола спершу спокійно оцінювали інцидент з „Ляйпціґом", залишаючи цю справу дипльоматії. Щойно останні вістки, які наспіли до Парижа з Берліна, викликали поважну трівогу. Наради Гітлера зі зверхниками збройних сил уважають у Франції заповіддю, що **у німецьких урядових колах перемогли скрайні течії і що від Німеччини грозить тепер якась безпосередня акція.** У французьких політичних колах бояться, чи Німеччина не схоче скористати з французької кризи й ослаблення Совітів, щоб узяти активну участь в еспанській домашній війні.

Заяву Ідена, який сказав виразно, що В. Британія не візьме участи в ніякій демонстрації фльот при еспанських берегах, прийняли в Парижі прихильно.

Новий французький уряд.

Минулої ночі оголошено в Парижі остаточний склад нового уряду. Премієр: Шотан, віцепремієр без теки Блюм, державні міністри: Фор, Сарро і Віолет; народня оборона — Далядіє, закорд. справи — Дельбос, справедливість — Оріоль, внутр. справи — Дормуа, фінанси — Бонне, морські справи — Кампінкі, летунство — Кот, освіта — Зех, публичні роботи — Сен Кей, торговля і промисл — Шапталь, рільництво — Моне, кольонії — Муте, праця — Февріє, емеритури і ренти — Рівієр, пошта й телеграфи — Леба, здоровля — Рюкар.

Найважніші теки, звязані з господарськими справами, обняли радикали. Соціялісти приняли кілька тек завдяки інтервенції Блюма, який їх запевнив, що Шотан це льояльний член „Людового фронту".

Повстання в турецькому Курдистані.

Авас подає зі Стамбулу, що в окрузі Тундієм Дерсім вибухло повстання курдів. На місце виїхав турецький премієр, шеф ґенерального штабу і багато вищих турецьких старшин. Турецькій пресі заборонено містити якінебудь вістки про це.

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Промінь кинений у закамарки душі.

Одним з наймодніших способів лікування деяких проявів психічного розладдя та недуг (нпр. істерія) у людей є т. зв. психоаналіза. Психоаналіза дослівно це розслід душі пацієнта психіятром. Лікар бажає видобути із закамарків душі пацієнта заховані там і придушені забуттям давні переживання, які там не пропали, але перейшли до підсвідомости людини і з неї впливають на психіку даної одиниці, звичайно відємно, спричинюючи ріжні захорінпя на істеричному тлі.

Ці притаєні у підсвідомости давні враження і переживання людини, які людина у свій час хотіла вабути, знівечити, скинені у підземелля підсвідомости, це головно якісь принизливі, соромязливі переживання, що до них даним особам булоб прикро признатися не лиш перед кимось іншим, але навіть перед самим собою.

Такі особи терплять менше, коли усунуть їх зі своєї свідомости, дадуть їм проявитися. Психіятри називають такі виперті зі свідомости враження комплексами. Як приклади таких комплексів подає психольоґ Вітвіцький нпр. затрачений спомин хвилини, коли дана особа занедбала нпр. умираючого батька і почулася через те причиною його смерти, або коли наш молодечий порив, запал, почування висміяла особа нами звеличувана. Дуже велика частина таких зіпхнених до підсвідомости комплексів — це всякі враження та переживання на любовно-сексуальному тлі; особливо такі переживання повстають у вчасній молодости, коли бажання, мрії та природні нахили не можуть проявитися свобідно наверх.

Багато вчених думає, що через насильно пригнічені у свідомости та стручені до підсвідомости комплекси можуть повставати ріжні фізичні схоріння як нпр. усякі корчі мязів, несвідомі дивні рухи та відрухи, розладдя травлення, головно пораження деяких нервових центрів. Тимто психіятри стараються усувати ті прояви, помагаючи хорому, щоб він пригадав собі такі психічні призабуті стани, що десь дрімають на дні його душі, розповів про них все щиро і позбувся їх, усвідомивши собі їх спонуки підчас оповідання лікареві. Коли хорий оповість такий витягнений з закамарків підсвідомости комплекс, тоді давні прикрі враження та переживання, що стали притаєним „болючим місцем" неначе розвиваються, а комплекси, зложені з несповнених мрій неначе сповняються. Коли хорий так позбудеться зі своєї підсвідомости тих комплексів, що приковані там держали дану людину під своєю несвідомою для неї владою, тоді часто її здоровля поправляється, а то й вона зовсім виздоровлює. Характеристичне, що більшість таких комплексів твориться в дитячих літах та у віці полового дозрівання.

Всі ці заходи лікаря, щоб видобути сховані у підсвідомости хорого прояви наверх і так уздоровити його — це саме ціль психоаналізи. Серед психіятрів є й багато таких, що сумніваються у вартости цієї методи, але всеж фактом є, що вона часто дає незвичайно добрі висліди.

Б. Г—й.

На поміч! Хтось потапає...

Настало літо, повне гарячих днів, коли всі люди, великі і малі, старші й молодші, залюбки шукають прохолоди в холодних обіймах води рік, ставів, озер. Приємність купелі має свою і темну сторінку, бо коли лише почнуться купелі, зараз у пресі появляються часті вістки про жертви води — потопельників.

Велику частину тих потопельників можна булоб врятувати, якби ті, що рятують, знали як треба помагати жертвам води. Певно, що всяка поміч для потопаючого, що пішов на дно і лежав там доти, доки його вода не винесла угору, є спізнена і непотрібна. Але часто буває, що вдається потопельника зараз витягнути з води. Тоді треба взятися до першої помочі самому, заки прийде лікар, якого конче треба якнайскоріше спровадити.

Коли лиш потопаючого винесуть на беріг і положать на землі, треба очистити йому рот, ніс та горло з води, піску та всякого намулу. Потім треба пробувати оживити віддих, подражнюючи слизну болону носа,, підсуваючи під ніс жертві кольонську воду, яку часом мають на пляжі пані, — горівку від якогось старшого пана, амоняк, етер тощо.

Можна скроплювати лице і груди непритомного холодною водою

По тих пробах треба почати т. зв. штучне віддихання. Штучне віддихання полягає на тім, щоб впровадити мязи грудної клітки в рух і таким робом впускати до легенів повітря, а при утиску на груди змушувати повітря опускати легені. Таким чином наслідуємо природний процес віддихання в людини.

В кожнім випадку утоплення треба взятися до штучного віддихання, бо бувало таке, що часом по 8 і більше годинах штучного віддихання топельник вертався до життя. Людське життя є варте того, щоб його вернути хочби коштом кількагодинної праці кількох людей.

Часом бувало, що штучним віддиханням вдалось вратувати людей, що були під водою пів години або й більше, і всі уважали їх вже потопельниками.

Штучне віддихання.

Само штучне віддихання для людини, яка потапала, виглядає ось-як: кладемо її лицем до землі. Під груди підкладаємо подушку, чи скручену в валок одіж. В той спосіб може легше вийти всяке занечищення (мул, пісок, вода) з рота і носа. Потім кладемо її на спину і ритмічно натискаємо долішню частину грудної клітки (видих) і пускаємо вільно; так робимо з десять разів на мінуту.

При тім добре, як рівночасно друга особа допомагає „віддихові" хорого в той спосіб, що при „видиху" притискає його руки до його боків, а при „вдиху" підносить їх луком до позиції „руки догори".

Так треба робити якнайдовше, хочби і кілька годин, поки не появиться самостійний віддих жертви води і ознака притомности.

Ознакою повороту до життя вважаємо появу биття серця, віддихання, рухи, а щойно потім появляється притомність.

Підчас штучного віддихання добре є терти шкіру фляненькою, шерстким ручником чи щіткою, щоби побудити кровобіг та піднести теплоту тіла.

НЕСАМОВИТА РОСЛИНА.

В Нікараґуї, країні положеній у Середній Америці, росте дико незвичайна рослина, що має маґнетичну силу. Ця рослина належить до родини „Папіліонацее". Коли діткнутись її била то повстає таке саме явище, як при розрядженню електричности. Вже у віддалі 3 до 4 метрів маґнетні стрілки тремтять від неї; чим ближче до рослини, тим більше колихається маґнетна стрілка. Коли поставити маґнетну стрілку в кущі рослини, то стрілка попадає у стан скорого обороту коло своєї оси. Інтензивність цього таємного явища зміняється в ріжних порах дня; уночі маґнетична сила рослини є значно слабша, ледви замітна. Найсильніше проявляється маґнетична сила цієї загадочної рослини коло 14 год. вполудне. Коли на дворі бурхлива погода, маґнетична сила рослини помітно зростає, а занікає по дощі. Птахи і комахи тих околиць, де росте ця рослина, знають з прикрого досвіду про маґнетично-електричні прикмети цієї рослини, тому й оминають її якомога, щоб її не торкнутися

„ПАНТОФЕЛЬКИ" І ВАГІТНІСТЬ.

Московський учений у СССР Кусталлов подав до відома свою нову методу вчасного розпізнавання вагітности в жінок. Вона полягає на впливі сечі вагітних жінок на один з гатунків маленьких живин з родини вимочків т. зв. „пантофельків". Коли до краплі води, в якій плавають пантофельки додати краплю сечі вагітної жінки, то під її впливом ці ворушкі живини зараз перестають рухатися. Цілий той процес видно, натурально, лише під мікроскопом. Ця метода має таку перевагу над іншими методами вчасного розпізнання вагітности, що можна її скоро і дешево перевести.

—o—

ВЕСЕЛЕ ЗІ СВІТА МЕДИЦИНИ.

Славний німецький професор медицини Вірхоф чув велику нехіть до дармових лікарських порад, яких домагались його знайомі при всяких нагодах.

Одна дама спитала професора раз: „Пане професоре, як зачинається тиф?"

— Буквою „Т", ласкава пані — відповів славний лікар.

*

„На жаль, дорогий пане" — сказав лікар по консультації хорої жінки до її чоловіка" — „тепер мусите приготовитися на найгірше".

— Змилуйтеся, пане докторе — закликав перестрашений муж, — „хіба не візьмете від мене більше, як 20 золотих?"

*

Лікар поручає пані, що хоче схуднути:

— Повних три місяці маєте їсти салату, сушений хліб, та попивати яблочником, а побачите, як схуднете!"

— Вибачте — каже кандидатка на струнку — чи те все маю їсти перед обідом, чи по обіді?

*

Батько до сина лікаря:

— Послухай мене і отвори собі дентистичний кабінет!

Син: Алеж я виспеціялізувався в очних недугах.

Батько: Алеж ти дурний! Пpeцінь чоловік має лиш двоє очей, а зубів аж 32!

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

„Руританія“ край хабарництва.

Англійський міністр Дафф Купер, відомий з того що „не бавиться в дипльоматію“, але „сипле, що влізеться“. Він часто говорить відкрито й явно й славно, те що інші скривають в дипльоматичних актах, між урядовими тайнами. Через те він не дуже радо бачений у британськім кабінеті в Льондоні. Іноді бояться його.

Отже цей Дафф Купер, ще доволі молода людина, йому всього 47 років, промовляв 26. V. у парляменті в Льондоні, й сказав таке:

— Я готовий признати що роблять квестію про ріжні справи, і навіть, що британські фарми платили хабарі (підкуплювали). Та ми живемо в зіпсутому світі. Певна річ, що інші держави (нації) є крайно продажні, і що був час, що й уряд нашого краю був зіпсутий. Британська фірма не моглаб дістати контракту — скажім у Руританії — колиб вона не заплатила доброго хабаря нечесним державним мужам. Цей контракт може дати працю народові цього краю. Кажуть, що зле робити гроші на потребі народу. Алеж на чім можете заробити гроші, як не на речах, яких нарід потребує?

— Кажуть нам що англійських жовнірів убивали англійські кулі. Алеж для вбитих це мала ріжниця, відки кулі походили.

Найважніше у словах Даффа Купера — це те, що він запевнює англійську націю, що інші нації та їх уряди є крайно зіпсуті й продажні, так, що треба добре підкуплювати їх, щоб дістати контракти. А дістати їх, — каже — треба, щоб добути хліба для англійських робітників. Що відтак кулі можуть вбивати тих, що їх виробляли, або їхніх синів, це — на його думку — мала ріжниця.

Деж саме ці зіпсуті й продажні нації?

Де ці уряди, що англійські фабриканти зброї мусять давати їм грубі хабарі, щоб дістати замовлення?

Де ця, як її Купер обережно назвав, Руританія?

Англійський воєнний міністр говорив, але не договорив. При кінці полапався, що може пошкодити англійським фірмам, які виробляють і продають зброю й муніцію. Тому не назвав держав, а тільки згадав їх видуманою назвою „Руританія“, мовляв, хто хоче, хай далі догадується.

Дехто міг би взяти перші букви і догадуватися, що Дафф Купер мав на гадці — Русія, Румания — Росію (Совіти) й Румунію. Відомо з царських часів, що Росія справді була крайно продажна, а тепер знову знаємо із щораз частіших розстрілів у Совітах, що там пішло до ще гіршого; ті, що мали пильнувати інших, щоб не крали й не грабували, як Генрик Ягода, у краджіжах і грабунках всіх перевищив. А те саме, хоч на меншу скалю, відомо і про Румунію що теж бодай вчасти перебула московську школу.

Правда дехто підносить такі заміти до Польщі й до Югославії, одначе хоч в обох державах нема сумніву, що трапляється чимало випадків хабарництва і грабіжности, то це до деякої міри має своє оправдання. Нема такої продажности як у Совітах, алеж бо й треба мати таку широку московську вдачу, щоб не мати міри у хабарництві і продажности. Давня царська Росія залишила своє пятно на народах, які колись були під рукою царя батюшки.

Давня Конгресівка належала до Московщини й перебула московську школу, а Югославія саме тепер переповнена московськими „вищими урядовцями“ й пересичена московським „духом“.

Крім цих держав найдуться ще й інші „Руританії“...

*

Англія з гордістю може сказати що вона вже тепер не продажня, хоч із докором каже, що буцімто мусить платити хабарі, тому, що інші нації — крайно зіпсуті. Нема сумніву, що й багато інших держав із гордістю можуть сказати, що в них нема продажности.

На згад кожний у світі скаже, що між ними на першім місці певно буде Фінляндія. А за нею напевне Данія, Голяндія, Швеція, Норвегія, Німеччина і Швайцарія. Ми українці певне бажали би, щоб Україна була поруч Фінляндії.

—o—

Історичні документи Америки.

Є три найважніші державні документи Злучених Держав: 1) Заява Незалежности — 4. липня 1776; 2) Конституція Злучених Держав — 17. вересня 1787; 3) Прощальна промова Вашингтона — 17. вересня 1796.

Всі три документи звязані з Філядельфією, а два останні також з Юрієм Вашингтоном. Америка вміє цінити ті й інші важні документи нації.

Тому у Вашингтоні вибудували за 10 міліонів дол. величаву стилеву будівлю при Конституційній евені, яка називається: Національний Будинок Архівів. Туди мають перенести ті три найважніші документи 30. квітня, 1939, значить у 150-літні роковини великої події в історії Америки, коли то Юрій Вашингтон обняв в Ню Йорку владу, як перший президент Злучених Держав. Там, ті і багато-багато інших документів, будуть безпечно збережені й охоронені перед знищенням.

Америка вміє шанувати свої історичні документи, які, хоч вони мертвий папір — мають велике життєве значіння для нації та її майбутнього. Вони містять у собі живі основні закони народу, що живуть разом із ним і є символом їхньої державности.

Колись і українці вмітимуть так цінити свої державні документи, а покищо моглиб багато навчитися від молодої американської нації, але демократії з довгою традицією.

Викрути американських міліонерів

ПЕРЕД ПОДАТКАМИ.

Президент Рузвельт звернувся до Конгресу у Вашингтоні, щоб призначив окрему розслідну комісію, яка має перевірити ріжні викрути міліонерів від плачення федеральних податків. Він подав приклади, які зібрав секретар скарбу Моргентав про те, як міліонери викручуються від плачення податків. Наприклад деякі міліонери організують закордоном свої особисті спілки, які мають уділи американських спілок, або як одна міліонерка платила платню свому чоловікові за управу на його великій посілости й відтягала це як видаток.

Ці викрути коштують владу 400 міліонів долярів страти у прибутках федерального буджету. Слідство мало би розкрити погані практики приблизно 100 американських міліонерів.

Сенат негайно приняв резолюцію про створення нової слідчої комісії з 12 членів, а саме 6 сенаторів і 6 послів, щоб така комісія негайно почала свою розслідну працю.

Резолюцію поставив сенатор Геррісон, а палата приняла її однодушно. Виява тих викрутів президентом Рузвельтом зробила велике враження у Вашингтоні, а певне що й серед міліонерів викликала стривоження.

—o—

ПОЛЮВАННЯ МАЙБУТНЬОГО.

Замісць крісом у майбутньому можна буде полювати приголомшуючим або отруйним газом. На велику віддаль можна навіть найгрубшу звірину (медведя, льва чи слона) заголомшити газовим патроном, а тоді спокійно звязати чи всадити до клітки.

ф.

ВОЗЬНИЙ КОМПОЗИТОРОМ І АВТОРОМ ОПЕРЕТКИ.

Атенський театр виставив у другій половині червня веселу оперетку „Грецький памятник“. Творцем прегарної мельодії відомої оперетки „Пташник з Тиролю“ був урядовець у віденськім міністерстві освіти Целлер. Мельодію до нової грецької оперетки, що її приняла театрально-музична критика дуже прихильно скомпонував возьний атенської хліборобської палати Скіндрас.

Лібретто написав на підставі реґіональних легенд товариш Скіндраса, молодий возьний з міністерства хліборобства, Любікас. На прем'єрі публика домагалася, щоб на сцену вийшли оба возьні, автори оперетки, які стали тепер найпопулярнішими людьми у столиці Греції. Нова оперетка має величезний успіх і кожного вечора заповнює атенський театр по береги глядачами.

КОХАННЯ І АДЕПТИ ФІЛЬМОВОГО МИСТЕЦТВА.

Популярний перед кількома роками фільмовий актор Волес мек Дональд заложив у Голивуді школу, якої завданням є вивчити молодих кандидатів на фільмових акторів виявляти свої любовні почування на екрані. Істрування своєї школи оправдує він тим, що актори чимраз менше природно і вірно відтворюють ролі чутливих і закоханих людей та викликують серед глядачів невдоволення. Тому відкрив він школу з дуже гострою програмою. Хоч тема лекцій незвичайно чутлива і вимагає пластичного виявлення, молодим кандидатам на акторів не вільно цілуватися. Наука відбувається на підставі теоретичних і психологічних міркувань. Найважніша засобом навчання для досвідченого учителя є повільно висвітлювана фільма. На фільмі представлені сцени й уривки сцен, в яких гол. ролі грають такі славні зірки срібного екрану як Рудольф Валентіно, Поля Неґрі, Ґрета Ґарбо й інші.

Після фільмового сеансу наступає прелекція в якій учитель подає докладну аналізу чутливого і щирого цілунку.

—o—

КОМФОРТ НА ГИДРОПЛЯНАХ.

Незвичайно цікаву новинку завели недавно у велитенських водолітаках, які обслуговують лінію Бермуди-Ню Йорк. Тою новинкою є „ратункові крісла“ для пасажирів. Кожний фотель у цих літаках є одночасно знаменитим ратунковим поясом, який може навіть найтяжчу людину вдержати довший час на поверхні моря. Просто вистане привязати себе до фотеля і разом із ним скочити до води підчас несподіваного випадку. Очевидно йде про такий випадок, коли літак з причини дефекту мусить сідати на воді і грозить йому небезпека, що він звернеться і перекинеться на великих хвилях.

—o—

ЖІНКИ, ЯКІ ДИВУЮТЬ СВІТ.

Перед 25 роками, значить у 1912 р. протектор летунства у Франції де Ратманоф уфундував три золоті медалі для тих пань, що перелетять літаком найбільшу віддаль, як... пасажирки. Сьогодні, в добі славних летів Амелії Ергардт і пані Молісон, такий „рекорд“ зовсім нікого не дивує.

Жінки перейшли за 25 літ шлях, який дорівнює великому шляхові розвитку, що його перебуло само летунство.

—o—

НАЙБІЛЬШИЙ МІСТ НА СВІТІ В ДАНІЇ.

В Данії розпочали будову двох найбільших мостів на світі. Один із мостів буде над великим Белтом і получить острів Фінен із Зеляндією. Довжінь мосту є на 16 км. Крім залізничих рейок крізь міст вестиме ще теж і трамвай. Другий міст получить Копенгаген понад Ересундом із полудневою Швецією.

Премієр Складковський подався до димісії.

ВАРШАВА, 23. 6. ПАТ. Нині пополудні президент держави прийняв премієра ради міністрів ген. Славой-Складковського, який зложив президентові подання в справі димісії. Подання шефа уряду в справі димісії має такий зміст: „До Пана Президента Річипосполитої. Зайшов факт невиконання волі Пана Президента Річипосполитої польським громадянином у справі культу для маршала Пілсудського. Факт цей, що є образою маєстату Річипосполитої заістнував підчас мого урядування як премієра уряду й фактові цьому я не зміг перешкодити. Прошу слухняно Пана Президента негайно дати мені димісію зі становища шефа уряду. Ґен. див. Славой-Складковський."

Причиною, яка викликала це подання до димісії, є лист митрополита Сапіги з 22. червня ц. р. до президента держави. У цьому листі митрополит заявляє, що не може пристосуватися до бажання президента держави в справі переховування домовини маршала Пілсудського. Президент Мосціцький димісії не прийняв.

Загальні Збори Товариства
„Музей Визвольної Боротьби України" у Празі.

(Комунікат).

31. травня ц. р. відбулися річні збори Т-ва „Музей Визвольної Боротьби України" у Празі під проводом голови Т-ва акад. проф. д-ра С. Смаль-Стоцького при участи 33 членів Т-ва.

Відкриваючи збори, голова Т-ва згадав теплим словом померлих у звітовім році: члена-фундатора Т-ва проф. Федора Щербину, члена-фундатора й довголітнього члена Ревізійної Комісії Т-ва Івана Мірного та жертводавця-добродія Українського Дому у Празі Дениса Евстафієвича. Збори вшанували память цих померлих повстанням.

Після затвердження протоколу минулорічних заг. зборів секр. Т-ва проф. С. Сірополко подав звіт про діяльність Управи за час від 30. квітня 1936 р. по 31. травня 1937 р.

Зі звіту Управи дізнаємося, що по 31. травня 1937 р. в Т-ві було 124 членів. У звітному році Управа відбула 8 засідань.

Головніші справи, якими займалася Управа у звітному році, були такі:

Управа робила всі можливі заходи, щоб осягнути позитивне вирішення її прохання перед маґістратом гол. м. Праги про призначення землі під будову Українського Дому у Празі. З тою метою між іншими відвідала спеціяльна делеґація Управи на чолі з головою Т-ва як приматора м. Праги д-ра Баксу, так і його заступників д-ра Штулу та п. Кельнера. Хоч приматор і його заступники поставилися прихильно до прохання Т-ва, але міська рада на засіданні 5. березня 1937 р. відмовила кусника землі в Дейвіцях (ч. 15 бльоку 125) з тої причини, що маґістрат потребує того кусника для обміну. Наслідком такого рішення міської ради Управа на засіданні 11. березня 1937 р. визнала бажаним купити кусок землі або будинок, більш-менш відповідний для Музею. Від того часу Управа займається підшуканням відповідної парцелі чи будинку для приміщення в ньому Музею. Управа сподівається, що Т-ву вдасться в 20-і роковини проголошення самостійности України забезпечити Музей власною домівкою.

Тому, що помешкання Музею та ґаражі при ньому настільки переповнені річами, що далі не було де приміщувати нові збірки, Управа винайняла від 1. жовтня 1936 р. кватиру з 3-х кімнат поруч з помешканням Музею за 3.000 кч. річно, при чому за користування одною кімнатою для засідань Української Наукової Асоціяції дістає від згаданої Асоціяції 750 кч. річної арендної платні.

Для інтенсифікації збіркової акції на Український Дім у Празі Управа визнала бажаним вислати голову Т-ва на весні 1937 р. до Злучених Держав Америки та просити члена-фундатора Т-ва і довголітнього члена Управи проф. Д. Дорошенка прийняти на себе представництво Т-ва в Канаді, куди його запрошено на літні вакації ц. р. для виголошення наукових викладів для тамошнього українського громадянства. На жаль, стан здоровля голови Т-ва проф. С. Смаль-Стоцького не дозволяє йому поїхати до Америки в справах Т-ва цієї весни, а проф. Д. Дорошенко листовно повідомив Управу Т-ва про свою згоду взяти на себе представництво Т-ва для поширення відомостей про Музей серед канадійських земляків та акції на користь Музею.

У звітному році Управа видала друком три числа „Вістей" та на цикльостилі три числа „Бюлетеню" Музею виключно для редакцій українських часописів.

Скарбник Є. Вировий подав фінансове звідомлення за 1936 р., з якого видно, що в 1936 р. прибуло жертв на Український Дім у Празі 46.927 кч. 20 г.; залишалося в касі з 1935 р. — 160.803 кч. 19 г., проц. приплило 4.811 к., 90 г.; разом на 1. січня 1937 р. було прибутку 212.542 кч. 29 г.; з цієї суми видано в 1936 р. 14.575 кч. 80 г. На 1. січня 1937 р. фонд Українського Дому у Празі складав суму 197.966 кч. 49 г.

На Музей прийшло жертв, членських внесків і звороти видатків — 3.091 кч. 15 г., залишалося в касі з р. 1935 — 1.112 кч., витрачено 11.821 кч. 80 г. (тимчасова позичка 7.618 кч. 66 г. на платню за помешкання до отримання грошей від жертводавця п. К. Лисюка).

Голова Комісії Українського Дому у Празі подав у звіті Комісії відомости про те, як розподіляються жертви звітного року на Український Дім у Празі по окремих країнах: Америк. Злучені Держави 20.276 кч. 35 г., Галичина 7.399 кч. 10 г., ЧСР 6.153 кч. 30 г., Польща, Волинь, Холмщина 2.658 кч. 40 г., Румунія і Буковина 1.621 кч., Франція 1.383 кч. 80 г., Бразилія 532 кч., Бельгія 268 кч. 55 г., інші країни 6.541 кч. 70.

Член Управи архітект А. Курнійчук подав інформації про справу підшукання для купівлі Т-вом парцелі під будову Українського Дому у Празі або вже готового будинку для приміщення в ньому Музею.

Директор Музею проф. Д. Антонович у своєму звіті вказав, що у звітному році було 2289 чисел річами. Відділ часописів має тепер 1426 українських часописів та 284 часописів україніки. Значно побільшилися й інші відділи Музею, особливо бібліотечний, завдяки жертві проф. д-ра С. Смаль-Стоцького своєї бібліотеки в кількости до 3.000 томів. У звітнім році утворено декілька нових відділів і колекцій, а саме Шевченківський відділ, який уже має 28 ріжних видань „Кобзаря"; відділ Підкарпаття; збірку посмертних оголошень і стрічок з вінків; збірку портретів українських учених, письменників і політично-громадянських діячів; збірку печаток українських установ та організацій.

Ревізійна Комісія для переведення ревізії грошевих оборотів Т-ва ствердила у своєму акті, що всі записи в книгах скарбника відповідають оправдуючим документам, а циферні дані річного звіту відповідають записам у книгах; висловила декілька побажань, у числі їх побажання прискорити та зактивізувати збіркову акцію бо затягнення її на довший час щодалі даватиме менші результати і віддалить конечну мету збірки — будування дому.

Ревізійна Комісія для ревізії збірох Музею ствердила, що з найняттям від 1. травня 1936 р. ще 3-х кімнат для Музею умовини впорядкування і збереження збірок значно покращали, але матеріялів прибуває так багато до Музею, що нема змоги детально розібрати всі речі та зробити їх приступнішими для наукових працівників.

Після затвердження звітів Управи та її органів загальні збори ухвалили абсолюторію і подяку Управі, Ревіз. Комісії та дирекції Музею, а також висловили подяку почесному членові Т-ва Каленикові Лисюкові за те, що своїм коштом оплачує помешкання Музею, американським землякам за їх щедру допомогу Т-ву та взагалі всім жертводавцям на Український Дім у Празі, всім установам, організаціям та особам, що своїми жертвами річей причинилися для Т-ва та українським періодичним органам за їх прихильне ставлення до Т-ва взагалі та до збіркової акції зокрема.

На голову Т-ва збори через аклямацію одноголосно вибрали проф. д-ра С. Смаль-Стоцького, на членів Управи проф. А. Яковлева (заступник голови), проф. С. Сірополка (секретар), Є. Вирового (скарбник), д-ра І. Борковського, арх. А. Корнійчука і З. Мірну. До Ревізійної Комісії увійшли: доц. Г. Кабачків, проф. Б. Мартос, д-р В. Орелецький, проф. В. Гармашів, проф. В. Садовський та М. Россіневич.

На предложення Управи збори прийняли до складу Т-ва 11 нових членів.

Розмір членської вкладки на 1937 р. встановлено в сумі 10 кч. річно.

—o—

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ЦЕНТРОСОЮЗУ.

В середу 23. ц. м. відбулися в салі „Бесіди" Загальні Збори „Центросоюзу", що їх відкрив в год. 11.15. голова сен. **О. Луцький**. Він теж привитав представників 28-ох Окружних Кооперативних Союзів, 58-ох членів „Ц С.", представників преси і наших центральних, економічно-господарських установ та гостей. На секретаря покликав п. **Гомотюка** (О. К. С. з Борщева). Тому, що на внесок дир. Новосельського (Дрогобич) Збори рішили, щоб не відчитувати протоколу з попередніх Заг. Зборів- і передати його верифікацію президії, голова забрав слово і згадав теплими словами про смерть великого, відомого нашого письменника В. Стефаника, память якого присутні вшанували повстанням з місць. Опісля зясував в довшій промові умовини, серед яких приходиться працювати „Центросоюзові". Спинився над поправою міжнародньої господарської конюнктури і зокрема над економічною ситуацією в Польщі. Її характеризує господарська офензива. Всеж таки не можна забувати, що оживлення господарського життя у світі і в Польщі є у великій мірі наслідком велитенських зброєнь і має конюнктуральний характер. Не слід теж забувати, що в Польщі відбувається консолідація польського громадянства на всіх ділянках життя, а саме: господарській, суспільній і політичній. Пригадав теж, що господарське положення на селі мало що поправилося. Невеличкі приходи йдуть на поправу господарського реманенту. І хоч є надія, що ціни на збіжжа будуть вдержані, але страшна посуха доводить до того, що в горах уже випродують селяни масово худобу. Одначе найбільшою загрозою нашого господарського життя є швидка кольонізаційно-осадница акція на перелюднених до краю наших землях. Ця акція, на жаль, зустрічається з дуже слабим відпором нашого громадянства. Вкінці не слід забувати, що повна консолідація польського громадянства на українських землях у Польщі є вже доконаним фактом. Все це треба нам взяти під увагу при оцінці праці „Центросоюзу".

Далі голова подав загальні пояснення до друкованого звіту з діяльности „Центросоюзу" за 1936. р., стверджуючи прегарний розвиток, зокрема в наладнанні і поглибленні збуту сільсько-господарських продуктів. Не подаємо тут циферних даних про розвиток „Центросоюзу" тому, що ми подали їх уже в „Ділі" (ч. 46) у звіті з пресової конференції в „Центросоюзі" про працю в 1936. р.

Слід лише підкреслити, що збут сільсько-господарських продуктів „Центросоюзу" у 1936 р. зріс на **140.24 прц.** Збільшився головно збут збіжжа, бо наша кооперативна організація зі своєю централею „Центросоюзом" вишколила в останніх трьох роках відповідний фаховий персонал, розбудувала маґазини та пізнала ринки збуту. По такій основній підготові наша кооперативна організація перепродала вже через „Центросоюз" головно на львівській товаровій біржі у 1936. р. 21.534 тон збіжжа за 3,835.423 зол. Наші селяни масово продають тепер своє збіжжа Окружним Повітовим Союзам, бо дістають на місцях найвищу ринкову ціну. Знову О. К. Союзи і „Центросоюз" можуть платити найвищу ринкову ціну тому, що по основнім відчищенні збіжжа на ріжних млинках і трієрах у своїх маґазинах на біржі дістають за нього таку саму ціну, як за однорідне двірське збіжжа. Одночасно наш селянин зрозумів вагу агрономічної праці „Сільського Господаря" та починає купувати добірне насіння, на яке зростає попит з року на рік. Збут живини зріс у 1936. р. на **19.67 прц.**, якщо йде про вагу і на 60.92 прц., якщо йде про отриману за них квоту; збут мила на 35.12 прц. кількістю і 57.25 прц вартістю. Одначе якщо взяти під увагу величезні можливости збуту сільсько-господарських продуктів з нашого села, то побачимо, що в порівнанні нпр. до оборотів львівської біржі (259.615 тон річно) збут „Центросоюзу" осягнув лише 8 прц. оборотів тими самими продуктами на біржі. Зате осягнув $8^1/_2$ прц. у грошах за ці продукти і це найкращий доказ, що на біржі плачено за кооперативні достави кращі ціни. Отже збут сільсько-господарських продуктів через наші кооперативні організації мінімальний і перед ними велика ще праця.

З черги прийшов до слова начальний дир.

Ю. Шепарович, підкреслив щораз то кращий розвиток „Центросоюзу" і вказав на ті моральні цінности українського народу, що на них спирається гарний розвиток „Центросюзу" і цілої нашої кооперації. Вони допоможуть теж „Центросоюзові" і всій українській кооперації пережити важкі умовини теперішнього нашого життя та ще більше зміцнять „Центросоюз" і цілу українську кооперацію. Опісля відчитав низку резолюцій з проханням від дирекції, щоб Заг. Збори їх приняли.

Далі дир. **І. Кузів** склав звіт в імени Контрольної Комісії та поставив внесок признати абсолюторію Н. Раді і Дирекції „Центросоюзу" з їх діяльности.

Знову дир. **Грабар** обговорив звідомлення Ревізійного Союзу Українських Кооператив з переведеної ревізії в „Центросоюзі", а дир. **Гомотюк** відчитав поревізійне письмо РСК. Дир. Грабар підкреслив, що „Центросоюз" дійсно гарно розвивається. Згадав, що лише мясарський відділ закінчив біляносовий рік втратою 44.000 зол. та обговорив основно її причини.

ДИСКУСІЯ.

По одногодинній перерві на обід ділову дискусію започаткував дир. **І. Кузів** (Стрий). Ствердив, що мясарський відділ закінчив діловий 1936. рік поважною втратою (44.000 зол.) Склалося на це кілька причин. Вели його нефахові люди і тому Дирекція мусіла змінити основно ввесь персонал. Не було теж добре вишколеного адміністраційного апарату. Щоб мясарський відділ був рентовний, його крамниці мусять мати пересічно 6.000 зол. торгу місячно. Дальшою причиною було те, що Окружні Союзи Кооператив купували менше ніж 50 прц. мясарських виробів так, що обороти були за малі. Одначе Дирекція зробила все, щоби мясарський відділ був рентовний і підшукала вже відповідних фахівців. Підкреслив, що збільшення оборотів і розвиток „Центросюзу" будуть ще кращі, якщо менші кооперативні Союзи вивязуватимуться зі своїх завдань. Торкнувся деяких недомагань Окружних Кооперативних Союзів та закликав, щоб вони інформували точно свою централю про всі справи. Згадав про справу виховання фахівців. Зазначив, що Окружний Кооперативний Союз у Стрию дійшов уже до того, що дбає не лише про здоровля худібки селянина. Тепер починає теж дбати про здоровля своїх членів. Дуже корисну місію сповняє часопис „Народне Здоровля" і тому слід його передплачувати. Радить Союзам занятися широко збутом масового продукту, яким є залізне начиння. Вкінці закликає до консолідації українське громадянство.

Дир. **Олексюк** (Тернопіль) торкається неналадненої як слід справи постачання нафти. „Польмін", де „Центросоюз" закуповує нафту, але обслуговує наші кооперативи і дає за низький опуст. Необхідно наладнати збут вугілля і дерева. Каже, що вишкіл персоналу занедбаний. Погано, що управні органи по низових кооперативах за часто зміняються.

Дир. **Баглай** (Борщів) торкнувся організаційних справ кооперації та ворожого наступу на українську кооперацію, що йому слід протиставити таку саму сконсолідовану силу. Цей наступ відчувається головно на східних окраїнах Галичини, де енергійно працюють „порозумівавчі комітети" і призначують з цією метою великі фонди на розбудову (псевдокооператив). Вони для нас дуже грізні, бо закладається їх в політичних оглядів і звернені проти нас. Тому мусимо зміцнити нашу організацію.

Село приняло з захопленням наладнання збутової акції збіжжа. Мусимо співпрацювати зі „Сільським Господарем", бо внаслідок агрономічної праці кращає якість сільських продуктів, але вимагаємо від „С. Г." ще більш інтенсивної акції. Перестерігає перед небезпекою бюрократії в кооперації, де не сміє бути урядовців, але громадяни-кооператори. **Інж Пиндус** (Станиславів) обговорював справу фабрикації мила Ц. С., головно його якости. Жалується на девізові обмеження, внаслідок чого не можна спровадити відповідних товщів до фабрикації мила. Підкреслює, що продукти української кооперації мусять бути першої якости, а тоді ніяка конкуренція не поборе наших продуктів. Вкінці закликає до консолідації українське громадянство. **Дир. Новосельський** (Дрогобич) торкається справи втрат мясарського відділу. та обговорює справу вишколу фахівців з цієї ділянки. Підтверджує, що достава нафти „Польміну" погана. Слід теж поставити на здорових основах ділянку текстильних матеріялів. Прохає, щоби Ц. С. виєднав більші контингенти томасини. Вкінці обговорював справу збуту сільсько-господарських продуктів, зокрема зорганізування доставки муки і круп. **Інж. І. Лопчук** (Львів) пригадує, що у відповідь на наші здобутки польські союзи агрономів рішають на своїх зїздах, щоб не продати ні пяди землі в чужі руки. Одначе ми мусимо наладнати продукцію під оглядом якости та кількости. Отже, слід зачати працю від основ, від виховання хлібороба. Опісля основно обговорив незавидне положення інжинірів агрономів. **Дир. Стронський** (Ковель) обговорював важкі умовини праці українських кооператив на Волині, де зпонад 700 кооператив, залишилося ледви 200. Одначе вони живуть і добре розвиваються зі своїм єдиним Повітовим Кооперативним Союзом у Ковлі. Просить, щоб „Центросоюз" призначив фонди на будову кооперативної гімназії і на лицей. Промовця нагородили присутні голосними оплесками. Сел. Наугольник з Лопушної торкнувся справи консолідації між українцями. Опісля дир. **Ю. Шепарович** давав основні вияснення промовцям.

РЕЗОЛЮЦІЇ Й АБСОЛЮТОРІЯ.

Після цього голова піддав під голосування резолюції, що їх приняли у вівторок 22. ц. м. на анкеті представники Окружних Союзів і Загальні Збори приняли ці резолюції голосними оплесками. Дальше принято оплесками внесок Контрольної Комісії у справі признання абсолюторії Дирекції та Надзірній Раді Центросоюзу з окремою подякою за дотеперішню інтенсивну працю голові Надзірної Ради сен. О. Луцькому. Дальше Збори затвердили біланс і розділили надвишку „Ц. С." з 1936 р. у квоті **124.301 зол** так: призначили 114.301 зол. до запасного фонду, а 10.000 зол. на добродійні цілі.

ВИБІР НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО Н. РАДИ.

На внесок **дир. Поритка** Збори одноголосно без комісії-матки, вибрали на місце уступаючих 3-х членів Надзірної Ради наново тих самих членів, а саме: **дир. О. Луцького, о. Кашубинського** (Сокаль) і **дир. д-ра Чумака** (Тернопіль), на заступників членів Н. Ради **дир. Дороту** (Жовква), **дир. Поморянського** (Копичинці), **дир. Берлада** (Коломия), **дир. Білецького** (Самбір), **дир Макуха** (Рава Руська).

Дальше приняли одноголосно найвищу суму зобовязань „Ц. С." у квоті 2,500.000 зол., а найвищий кредит для члена „Ц. С." 200.000 зол Також одноголосно приняли предложений Дирекцією і Н. Р. буджет на 1937 р. у висоті: 442.375 зол. доходів і 371.573.52 зол. розходів. Прелімінована надвишка 70.801.41 зол.

Вкінці забирали ще слово дир. Новосельський, дир. Білевич і дир. Бойко.

Ці ділові й річеві Загальні Збори закінчив короткою промовою голова сен. О. Луцький в год. 6-ій вечором.

—o—

Італія та Німеччина виступили з контролі.

ЛЬОНДОН, 23. 6. ПАТ. Амбасадор Ґранді зложив на руки мін. Ідена ноту, яка повідомляє, що Італія уступає з пляну контролі.

РИМ, 23. 6. ПАТ. Агенція Стефані повідомляє, Після ствердження висліду останніх льондонських розмов між представниками 4-х великих держав, що нема конечної солідарности у спільній акції дотично інцидентів, які приключилися у звязку із виконуванням міжнародньої контролі, італійський уряд поручив амбасадорові в Льондоні Ґрандієві повідомити комітет неінтервенції, що Італія оконечно виступає з контролі.

ЛЬОНДОН, 23. 6. ПАТ. Німецька нота повідомляє: Тому, що анґлійський і французький уряд не хотіли прийняти навіть найменшого домагання, а саме морської демонстрації 4-ох держав, щоб висловити очевидну солідарну й останню пересторогу, німецький уряд із жалем заявляє, що між державами, які виконують контролю, нема духа солідарности, цього духа, який є конечною умовиною виконування спільного міжнародного завдання. Наслідком того німецький уряд постановив оконечно виступити з контролі.

ВІДГОМІН В АНҐЛІЇ.

ЛЬОНДОН, 23. 6. ПАТ. Райтер повідомляє що нині пополудні мін. Іден зложить у палаті громад заяву у справі виступлення Італії та Німеччини з морської контролі.

Виконуючий комітет Лейбур Парті, ґенеральна рада професійних союзів і президія парляментарної ґрупи Лейбур Парті зберуться нині вечором на спільну нараду, щоб обговорити положення в Еспанії і останні події на міжнародньому терені, що є його вислідом.

ЗАСІДАННЯ НІМЕЦЬКОЇ РАДИ МІНІСТРІВ ПРИ УЧАСТИ КОМАНДАНТІВ АРМІЇ ТА ФЛЬОТИ.

БЕРЛІН, 23. 6. ПАТ. Нині передполуднем почалося засідання ради міністрів під проводом канцлера Гітлера. В засіданні взяли участь усі міністри, а також командант сухопутніх збройних сил ґен. фон Фріч і командант воєнної маринарки адмірал Редер.

ПЕРЕД ГОСТИНОЮ РУМУНСЬКОГО КОРОЛЯ.

ВАРШАВА, 23 6. ПАТ. У лазенківській палаті роблять останні приготування в апартаментах, що їх займе румунський король Карло і князь Михайло.

НОВИНКИ.

— **Матуральний зїзд Бережанців з р. 1902.** відбудеться в Бережанах дня 3. і 4. липня ц. р. Зголошення на руки тов. Олександра Свистуна, судді Окружного Суду в Бережанах. 1187 2—2

— **На кредит** роблю нові футра, а старі модернізую і направляю. **Карпяк, Зибликевича 4.**

— **Вакаційний курс крою і шиття жіночих одягів,** призначений для учительок улаштовує Кооператива „Труд", Львів, Ринок 39. в часі від 5—31. липня 1937. Крім практичної, курс матиме також розривкову частину. Клюб „Нової Хати" і „Труду" подбає про те, щоб учасниці курсу могли познайомитися з найновішими добутками нашої культури дорогою відчитів, товариських прогульок і відвідин наших музеїв і культурних та промислових установ. Ближчі інформації, також і в справі помешкань, подає „Труд", Львів — Ринок 39. 1195 1—2.

— **Якщо їхати** на відпочинок в гори, то тільки до Гребенова. В пансіоні **„Зелемін" у Гребенові** найкраще можна відпочити. 1192 1—1

— **Ті пп. фотографи, що робили знимки на цьогорічному Святі Молоді Р. Ш. у Львові,** зволять негайно передати Головній Управі Рідної Школи (вул. Сикстуська ч. 46) зразки їхніх світлин, бо найгарніші з них хоче Гол. Управа Р. Ш. помістити в найближчому числі журналу „Рідна Школа".

— **Присуд за Маківку.** У звязку з минулорічними заворушеннями на Маківці в часі масового свята у честь героїв, відбулася у Стрию карна розправа проти Петра Дмитрищина, Теодора Галеми й Василя Ключника з Синевідська Вижнього. Розправою перед трибуналом присяглих проводив с. Видра, обвинувачував прок. Ясенський. У висліді розправи трибунал засудив підсудних на кару вязниці по 3 роки з позбавленням громадянських прав на 5 літ.

— **Закрили криту пливальню** у Львові при вул. Яблоновських на час від 23. до 30. червня з причини реконструкції.

— **Львівський воєвода А Білик** виїхав у службових справах до Варшави й вернеться мабуть аж у пятницю 25. ц. м.

— **Хто виграв на льотерії?** В нинішнім тягненні Державної Клясової Льотерії впали такі виграні: 5.000 зол. на ч. 145155; 1.000 зол: на ч: 6132, 112016, 157349; 500 зол. на ч. 27331, 54502 60157, 63001, 113484, 145405, 173528, 192500; 400 зол. на ч. 23381, 37372, 123062, 150372; 200 зол. на ч. 23087, 26701, 33274, 65813, 80399, 89345, 94433, 107596, 135537, 173297, 178132, 179007, 186314.

— **Львівська хроніка.** На пл. Сольських якісь невідомі авантурники билися ножами й підчас бійки поранили ножем Михайлину Романовську яка припадково туди переходила. Ранену забрало поготівля. — Під замітом влому до мешкання Ст. Солоцького (Лісна 7) арештували відомого злодія М. Цюцюру. — Не мав теж щастя Ст. Дрозд, якого арештували у хвилині, коли витягав золоте перо з кишені А. Венцковського зі Стрия. — При будові каналу на вул. Валовій велика груда землі впала на голову робітника Петра Шмаха і потовкла його. Першу поміч подало йому поготівля. — Марія Шенбрун (Львів 4) зїла кількадесять „когутиків" у самовбивчих замірах. Її відвезли до шпиталю.

— **Мурин Люї знокатував Бреддока.** З Шікаго повідомляють, що 24-літній муринський боксер Люї знокавтував 6. мистця світа Бреддока і здобув тим самим мистецтво світа. На цім боксерським метчу було всього 50.000 видців. Мурин переміг **Бреддока аж в 8 рунді.**

Дописи.

ЛУЦЬК.

Заг. збори будівельної кооп. „Український Народній Дім“ у Луцьку. Дня 18. червня ц. р. відбулися в Луцьку річні загальні збори кооперативи „Український Народній Дім“. До президії ввійшли: В. Островський (голова), м-р М. Зарицька (заступник голови) і С. Пукса (секретар). Ця кооператива з причини ріжних труднощів уже була в стані ліквідації. Відчувши її пекучу потребу, члени поправили помилку колишніх органів управління і по цілорічних заходах кооперативу привернули до життя. Зацікавлення кооперативою видне з того, що вона має к. 120 членів, з яких кількадесять виплатили по 5, 10 і навіть по 20 пятизолотових уділів. Збори затвердили біланс за 1936 р. і признали органам управління абсолюторію. Через зміни в статуті, які розширюють компетенцію надзірної ради, дотеперішня надзірна рада подалася до димісії і нову раду обрано в такому складі: голова В. Островський (вдруге), заступник голови інж. Т. Плющ, секретар О. Сакаль і члени: К. Вишневецький, С. Венгрук, С. Наїдко й Т. Оверіна. Безпосередньо по закінченні зборів нова надзірна рада обрала управу в попередньому складі: Р. Клос, Ів. Личик та інж. М. Нищий. **Присутній.**

КОЛОМИЯ.

Річне свято молоді Р. Ш. відбулося в четвер 10. червня. Було це друге з черги свято, на якім рідношкільна молодь коломийського повіту виказала свої досягнення в ділянці тілесної культури й організованости. Прекрасна погода уможливила участь навіть подальшим гурткам. Свято почалося богослуженням у коломийській монастирській церкві (тому, що в парохіяльній укладають плиткову долівку), після чого молодь почала напливати на площу 49. п. п. на генеральну пробу та залишалася там уже до год. 15, тобто до початку свята. При переповненій трибуні та великому числі видців, розміщених вздовж барієр площі з трьох боків (в цілости понад 2.000 осіб), під звуки печеніжинської орхестри увійшла стрійними чвірками молодь на площу до дефіляди з рідношкільним прапором народньої школи ім. Ів. Франка на переді (був це одинокий прапор, який, приміщений на президіяльній льожі трибуни, декорував свято; інших — національних — прапорів управа площі вивісити не дозволила!). Молодь уставилась на середині перед трибуною. А було тієї молоді (шкільної й доросту) ось скільки: народня школа ім. І. Франка і гімназія Р. Ш. в Коломиї в комплеті; крім того Валинці вислали 10 дівчат і 17 хлопців, Добровідка 18 дівчат і 17 хл., Камінка Велика 6 дівч. і 12 хл., Княждвір 18 д. і 8 хл., Марківка 12 д. і 20 хл., Жукотин 16 хл., Корнич 20 д. і 20 хл., Коршів 16 хл., Слобідка Лісна 8 д. і 12 хл., Печеніжин 19 д. і 10 хл., Турка 7 д. і 10 хл., Воскресинці 16 д., Товмачик 12 д., Черемхів 8 д. і 12 хл., Хлібичин 16 хл., Вербіж Нижний 15 хл. — разом 149 дівч., 201 хл.; всіх замісцевих 350, разом із місцевими коло 560. До неї промовив від Ради Повіт. Союзу Кружків адв. Ів. Могильницький, що підчеркнув радісний характер цього погідного свята, яке має виказати справність, тугість та вдисциплінованість молоді — на радість учителів, батьків і всього громадянства, свідомого значіння рідношкільного виховання молоді. Пригадав дві правди: 1) молодь — цвіт народу, його майбутнє; 2) правдиве виховання молоді, оперте на рідну національну традицію і на рідні ідеали, може дати тільки Рідна Школа, ведена в рідній мові і в національнім дусі. Вкінці повитав молодь від Пов. Союзу Кружків Р. Ш. в Коломиї. Після промови молодь відспівала рідношкільний гимн і під гучні оплески глядачів передефілювала перед трибуною. Після того почалися окремі точки програми. Гарно випали вправи червоними маками й зеленими галузками, виконані головно молоддю коломийських шкіл і Печеніжина; дещо слабше (з ритмічного боку) вільноручні вправи молоді Р. Ш. коломийського повіту. В цих вправах брали участь: Валинці 27 дітей, Вербіж Нижний 12, Воскресинці 16, Жукотин 16, Камінка Велика 18, Корнич 40 (хлопці, числом 20, пописувалися ще й окремо помисловими і вправно виконаними вежами), Коршів 16 і Марківка 20 (дівчата з Марківки не вправляли). Миле враження зробили дитячі забави групами. Але найсильніше захопила всіх молитва „Боже великий“, виконана учениціями гімназії, уставленими в букви Р. Ш., звязані в один символічний знак. За звуками цієї молитви слідкувала авдиторія стоячи. Атракцію заповнили перегони соколів Коломиї та Вербіжа (гінці олімпійські, шведські і гінці 3 по 1000 м.), які дещо відбігали від стилю шкільного свята. Свято закінчено національним гимном. Залишило воно гарне враження, як вислід праці учителів Р. Ш., головно пп.: Лушпинської (гімназія), Гриньовського Зенона (школа Франка), Сливинського Осипа (доріст) і дальше Копильцева Василя (голова Кружка Р. Ш. в Марківці), управи гімназії та школи Франка. Слід теж підчеркнути лад і порядок на святі, вдержуваний студентами, як і організаційну справність канцелярії Пов. Союзу Кр. Р. Ш. Побажане булоб тільки, щоб кожне дальше річне свято молоді Р. Ш. стягало все більшу скількість того дорогого цвіту народу. **Д. Н.**

Спортові новинки.

Ф. Ц. Шальке „04“ мистцем Німеччини. На олімпійськім стадіоні в Берліні відбувся фінальний метч за мистецтво Німеччини між Ф. Ц. Шальке „04“ і І. Ф. Ц. Нірнберґ, який закінчився перемогою дружини Шальке 2:0, яка теж здобула втрете мистецтво Німеччини. На цих змаганнях було 100.000 глядачів.

Змагання за чашу Ґордон Бенета, які почались в неділю у Бріселі вже покінчились, одначе нема ще офіційних вислідів. Імовірно переможцем вийде польський бальон Польонія II з сотником Янушом, який долетів аж до Летвії, або бальон „Бельгіка“, що про нього ще нема докладних вісток. На дальших місцях опинились такі бальони: Ціріх III (Швайцарія), злетів у Польщі к. Гостиня, 880 м., ЛОПП — Польща 800 км., Варшава II к. 800 км., Бріссель (Бельгія) 700 км., Гільдебранд та на ще дальших місцях бальони французькі, німецькі і бельгійські.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Василь Королів-Старий: ЧАРІВНЕ НАМИСТО. Світові казки про дівчат. Рисунки Петра Андрусева. Бібліотека „Нашого Приятеля“, випуск 12. Львів 1937. Стор. 71, 8°.

Інж. Василь Баричко: ГОДІВЛЯ КРІЛИКІВ. „Рідне Слово“, бібліотека „Нар. Справи“. Львів 1937. Стор. 32, 16°.

Іван Огієнко: РАЗ ДОБРОМ НАЛИТЕ СЕРЦЕ. Світлій памяті Д. Д. Огієнкової. Відбитка з кн. 5 (25) „Нашої Культури“ стор. 24, вел. 8°.

о. Осип Годунько: ДО ФАХОВИХ ШКІЛ (Короткі інформації про нові фахові школи). Львів 1937 Накладом автора. Стор. 16, 16°.

Ю. Верховинець: ПОМІЧ У НЕЩАСТІ (Як Олекса забезпечив свою рідню). Оповідання. Львів 1937. Накладом Т-ва взаїмних обезпечень на життя „Карпатія“ у Львові. Стор. 16, 16°.

О. Юрій Кікта: З ІСТОРІЇ ЯРОСЛАВСЬКИХ ЦЕРКОВ. Ярослав 1937. Стор. 32, 16°. Ціна 30 сот.

Петро Мірчук: ДУМА ЗНАД ДНІПРА. Сценічний образок із большевицької дійсности 1936 р. на 4 дії. — Стрий 1937. Стор. 31, 8°.

ЗВІДОМЛЕННЯ Дирекції 3-літньої коедукац. Торговельної Школи Т-ва „Рідна Школа“ у Львові за 1936-7 шкільний рік. Львів 1937. Стор. 24, вел. 8°.

ЗВІДОМЛЕННЯ приватної коедукац. гімназії Т-ва „Рідна Школа“ з українською мовою навчання в Тернополі за шкільний рік 1936-37. Тернопіль 1937. Стор. 31. 8°.

ЗВІДОМЛЕННЯ управи приватної коед. гімназії ім. кн. Володимира Великого Т-ва „Рідна Школа“ в Рогатині за шкільний рік 1936-37. Стор. 46 вел. 8°.

ЗВІДОМЛЕННЯ ЦЕНТРОСОЮЗУ, Союзу Кооперативних Союзів, Кооперативи з відповідальністю уділами у Львові з діяльности за 1936 р. Львів 1937. Стор. 40. 4°.

АТЛАНТ ЗЄДИНЕННЯ. Йосиф Велямин Рутський митрополит київський та усієї Руси-України. Ювілейна збірка у тристаліття смерти 1637—1937. Видання „Научного Товариства богословів української католицької духовної семинарії“. Стор. 72, 8°. Зміст: Уляна Кравченко: На 300-ліття смерти Митрополита Йосифа Велямина Рутського. — Іван Тетерка, богослов: Митрополит Йосиф Велямин Рутський. — О. крил. Василь Гриник: Рутський — дороговказ українців-католиків. — Заповіт митр. Рутського (переклад). — Уляна Кравченко: Заповіт митр. Й. Рутського (вірш).

УКРАЇНІ. Ювилейна памятка з нагоди 25-літньої праці Василя Ємця для українського музичного мистецтва. Торонто. Стор. 24, 4°.

ХЛОПЦІ-Ж БО ТО, ХЛОПЦІ, ЯК СОКОЛИ! (Співаник). Бібліотека для молоді „Ранок“, ч. 6. Львів червень 1937. Видає І. Тиктор. Стор. 32, 16°.

ЖУРНАЛИ.

УКРАЇНСЬКА МУЗИКА, місячник. Р. І., ч. 3. за травень 1937. Зміст: Д-р Ф. Стешко: З історії української музики XVIII стол. — Д-р Е. Цегельський: Музичне життя Праги. — Ев. Чабаненко: Барсельона, Більбао, Овієдо. — Д-р З. Лисько: З музичної термінольоґії. — М. Антонович: Недостачі наших хорів. — В. Барвінський, Р. Савицький: Хроніка й рецензії. — З Великої України. — Дописи з краю. — Д-р Е. Цегельський: Музичні події у світі. — Прес. фонд „У. М.“.

УКРАЇНСЬКА МУЗИКА. Р. І. Червень 1937. Ч. 4. — Зміст: Д-р Ф. Стешко: З історії української музики XVIII ст. — Д-р В. Витвицький: Музика в програмі Радія. — Д-р Е. Цегельський: Музичне життя Праги. — Д-р В. Витвицький: Ще про українську Фільгармонію — М. Мариняк: Організація і праця хору. — В. Барвінський, Р. Савицький: Хроніка й рецензії. — З Великої України. — Дописи з краю. — Д-р Е. Цегельський: Музичні події в світі. — Комунікат композиторської секції „Супрому“. — Пресовий фонд „У. М.“.

СВІТЛО Й ТІНЬ. Р. V. ч. 5 (40) за травень 1937. — Зміст: Степан Гайдучок: Заслужили на згадку. — Г. Шмідт: Вплив виявлення на традицію. — О. Кей: Добра світлина. — С. Кравців: Спеціяльні „вирівнювальні“ виявники. — З нашого досвіду. — Що читати? — Новини в фотопромислу. — Українське Фотографічне Т-во в 1936 р.

СОКІЛЬСЬКІ ВІСТИ. Річник X, ч. 6. за червень 1937. Зміст: О. Семків: У Зелені Свята. — З діяльности українського сокільства за кордоном. — І. Г.: 100 проц. точок. — Зі сокільського життя. — Звідомлення з Заг. Зборів Т-ва Сокіл-Батько. — Сторінка учасника: Славко: ***. — Орест Тор: Урич. — Легенда про тризуб. — Збиточник: Ви не маєте набоїв. — Степан Гасюк: Рідна мова. — С. Гайдучок: Пів століття сокільських видань. — Народні гри й забави.

ВІСТИ З ЛУГУ. Р. XII. ч. 6 за червень 1937. Зміст: Наше прапорове свято. — 12 літ. — Стрілецька артилєрія корпусу київських Січових Стрільців. — З життя Лугової Організації.

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ ГОЛОС. Ч. 6. Орган Т-ва „Учительська Громада“ в Ужгороді. Річник VIII. 1937. за червень.

УКРАЇНСЬКИЙ ІНВАЛІД, чвертьрічник Українського Товариства Допомоги Інвалідам у Львові. Ч. 1. Р. І. Львів, червень 1937.

ВІДРОДЖЕННЯ. Ілюстрований журнал українського протиалькогольного й противікотинного руху. Львів. Ч. 6. — червень 1937.

ЛИЦАРСТВО ПРЕСВЯТОЇ БОГОРОДИЦІ. Львів 1937. Р. II., ч. 6-7.

НА СЛІДІ, журнал молоді. Ч. 2. Львів, червень 1937. Рік І.

УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО, журнал української молоді. Червень ч. 6. 1937.

СПОРТ, часопис Українського Спорт. Союзу. Р. II., ч. 8 (23) і 9 (24) з 1. і 15. червня 1937.

ЗМАГ, спортовий тижневик. Львів. Р. І., ч. 17, 18, 19 і 20.

КАМЕНЯРІ. Львів. Р. VI., ч. 12 з 15. червня 1937.

ДЗВІНОЧОК, ч. 69-70 за липень-серпень 1937.

На будову шпиталю

ІМ. МИТРОПОЛ. АНДРЕЯ.

Виказ жертв LIV.

Зложили: 263 зол. П. Воєвідкова у виконанні волі мужа бл. п. д-ра Льва; 200 зол. д-р З. Левицький Коршів; 150 зол. д-р К. Воєвідка Станиславів; 65 зол. з продажі календарів „Унія“; по 50 зол.: М. Тимяків Жабє і Повіт. Виділ Львів, 40 зол. С. У. К. Підгайці, 38 зол. пар. ур. Романів; по 20 зол.: М. Гіжовська, Я. Маркова, Н. Середна Львів, кооп. „Єдність“ Підбірці і „Віра“ Руда; по 15 зол.: Адм. „Неділі“ і кооп. Горожанка; по 10 зол.: о. А. Бачинський Козівка, кооп. Нар. Дім Лісько, О. Добровлянський Стрий, кооп. „Ощадність“ Щирець, „Єдність“ Рехлин і О. Лисяк Львів, 8 зол. пар. ур. Збараж, 6 зол. кооп. „Згода“ Чижиків; по 5 зол.: о. Зінкевич Радехів, д-р Молодовець, В. Кавуля, Ф. Гальперн і Зільберман Львів; по 3 зол.: Ю. Мудрак, д-р Карпюк, М. Романюк, ф. Гавер, ф. Рісман і ф. Гаммер; по 2 зол.: І. Воляник, Р. Колтунюк, д-р Тененбавм, м-р Живаєвський, С. Гладишовський, Фах. жін. Школа, „Гром. Голос“; ф. Шерцер, ф. Готліб, ф. Плінктон, ф. Кап Львів; по 1 зол.: Адм. „Свободи“, ф. Дунльоп, Т. Мороз, д-р Бабій і ф. Самосій Львів.

По 10 чеських кор.: С. Савченко й О. Мороз, Ужгород.

На **памяткові ліжка** зложили по 500 зол.: IV. Тов. УКТОДІ, X. Українське Лікарське Т-во Львів і філія Українського Гіг. Т-ва Теребовля VIII; 1000 зол. кооп. „Будучність“ Тернопіль IX.

Всім Жертводавцям складає подяку Управа Лічниці.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відвідає.

ШАФКОВІ КУФРИ

валізи, міхи на постіль, коробки на капелюхи та комірці, багажові паси по цінах найнижчих поручає

Робітня римарсько-галянтерійна **Н. БАРЕР**

Львів, Сикстуська ч. 2, побіч ф-ми „Саламандра"

Всі українці купують добірний і дешевий товар, як вовни, шовки, полотна і батисти у фірмі **„МАНУФАКТУРА"** Львів, пл. Капітульна ч. 3.

Театри.

Великий Театр:

Четвер 24. VI. год. 8. веч. „Біла Дама"
Пятниця 25. VI. год. 8. веч. „Біла Дама"

КІНА.

АПОЛЬО: „Місто Анатоль" на основі повісти Келєрмана.

АТЛЯНТИК: „Х 27" з Марленою Дітріх.

ВАНДА: „Малий моряк", „Пекло в Китаю".

ГРАЖИНА: „Шепіт кохання", „Кети і Мабель".

ЕВРОПА: „Мій пан чоловік".

КАСІНО: „Дівча з Пратеру", „Наречена з Відня".

КОПЕРНИК: „Під твоїм чаром", „У джунглі чигає смерть".

МАРУСЕНЬКА: „Закам'янілий ліс" „Позірне подружжя".

МЕТРО: „Рітмайстер фон Верфен", „Сінг-Сінг".

МІРАЖ: „Герої Сибіру".

МУЗА: „Напятнована", „Герой дня" з Мор. Шевальє.

ПАЛЯС: „Проказжена", „Ординат Міхоровський".

ПАКС: нечинний.

ПАН: „Генерал Суттер".

РАЙ: „Сем Додсворт".

СВІТ: „Жінки та тореадор" і ревія.

СТИЛЕВЕ: „Чар молодости" і ревія.

ТОН: „Мстивий їздець" і додатки.

УТІХА: „Рік 2000" і ревія.

ХИМЕРА: „Так кінчиться кохання".

БЕЗКОНКУРЕНЦІЙНОІ
„Charmes" — матові РЕФОРМИ **3·55**
„Milanes" — тривалі „ **1·85**
„ДІМ ВОЛІЧКИ" 10-?
Львів, Сикстуська 2 (побіч брами)

ФОТОПЛЯСТІКОН.

(пл. Марійська 5).

„Неаполь - Капрі - Соренто - Венеція".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 24. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 14.15, 15.00 Розривкова музика, 19.20 Романтична вечірня музика, БРАТИСЛАВА (299) 18.15 Нар. пісні, 19.10 Словацькі нар. пісні, БУДАПЕШТ (550) 12.05, 22.20 Циг. музика, 18.45 Скрипка, 18.00 Сальон. музика, ВІДЕНЬ (507) 10.50 Нар. музика, 17.25 Спів, 17.40 Шопенівський концерт, 21.15 Сольо на арфу й гітару, 22.20 Соната на віол. і форт. г-моль Рахманінова, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР ((1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.00 Нар. пісні Шумана та Брамса-Цільхера, 18.20 Муж. і жін. хор, 20.10 Веч. музика, КОШИЦІ (259) 13.30, 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „У країні легенди" оп. Льодовіка Роки, МІНХЕН (405) 15.00 Кавки, 19.00, 20.00 „Анерль" муз. комедія, 22.20 Концерт солістів, ПРАГА (470) 21.00 Симф. концерт, 22.20 Квінтет ф-моль Брамса, РАДІО ПАРІ (1648) 18.15, 19.30, 20.30 Спів, 16.45, 18.00 Театр Уяви, 19.03, Форт., 19.45 Скрипка, 21.00, 22.00 Шопенівський концерт, РИМ (421) 17.15 Танк. музика, 20.40 Розр. музика, 21.00 Пісні в день св. Івана, 22.00 Симф. концерт.

Пятниця, 25. червня 1937.

БЕРЛІН (357) 11.15 Веселі мельодії, 17.00 Соната на скрипку та форт. ес-дур Р. Штравса, 18.00 Розр. музика, 20.45, 21.00 Концерт присвячений творам Чайковського, БУДАПЕШТ (550) 17.30 Форт. 18.15 Циг. музика, 20.30 Сальон. музика, ВІДЕНЬ (550) 17.00 Гутірка для дітей, 19.25 Альпейська нар. музика, 22.20 Розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 15.40 Для дітей, 18.00 Спів, скрипка, форт., 20.10 Орх. концерт, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття, МІЛЯНО (369) 19.00 Розр. музика, 21.00 Джез, МІНХЕН (405) 16.15 Веселі мельодії, 20.10, 21.00 Вечір нім. музики, ПРАГА (470) 14.00 Форт., 19.10 Легка музика, 20.40, 21.00 Бетовенова Симфонія ч. 19, РАДІО ПАРІ (1648) 18.15, 17.45, 19.30, 20.30 Спів, 16.00 Камер. музика, 19.00 Арфа, 19.45 Форт., 21.00, 22.00 „На паризькій хвилі" муз. авд., РИМ (421) 17.15 Розр. музика, 22.00 Камер. музика.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 24. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Неаполь співає, гр. пл., 12.25 Сальон. орх., 13.55 Розр. музика з гр. пл., 14.50 Спортовий порадник, 14.55 Львівська біржа, 15.00 Сен-Саенс і Берліоз, із гр. пл., 15.35 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Із Европи до Америки через бігун, гутірка для старших дітей, 16.15 Пісні Ів. Галя і Б. Валек-Валевського, муж. хор, 16.45 Вакації працюючої матері, 17.00 Концерт солістів: спів, форт., 17.50 Наколесницькі перегони довкола Польщі, гутірка, 18.00 Із ост. преісторичних відкрить, 18.05 Сусп. гутірка, 18.10 Концерт, 18.30 Загальна скринька, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Театр Уяви: „Розвід" комедія Алісії Ремсей, 19.40 Актуальна гутірка, 19.50 Спортові вістки, 20.00 „Для Іванок і Івасів" легка й танк. музика, спів, 20.45 Вечірній денник, Хліборобські вістки, 21.45 „Стасеві пригоди" (III) опов. Б. Пруса, 22.00 Концерт солістів, форт., Ол. Карпатський баритон, віол., 22.50 Останні вістки веч. денника, огляд преси, метеорольог. комунікат, 23.00 „В гори, в гори, любий брате" вес. файл. Раорта, 23.15 Танк. музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. концерт.

Пятниця, 25. червня 1937.

6.15 Ранішня пісня, 6.18 Руханка, 6.38 Музика з гр. пл., 7.00 Ранішній денник, 7.10 Музика з гр. пл., 7.15 Для новобранців, 7.35 Музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Нар. пісеньки з гр. пл., 12.20 Комунікат львівської хліборобської палати, 12.25 Військ. орхестра, 13.35 Розривкова музика з гр. пл.; у перерві в год. 14.03 Гутірка союзів ККО, 14.35 Трохи пісні, трохи слова, 14.55 Львівська біржа, 15.00 Молоді таланти: 10-літня піяністка А. Аллінбренер грає Моцарта Сонату а-дур, 15.15 Музика з гр. пл., 15.35 Львівські біжучі вістки, 15.45 Господарські вістки, 16.00 Дрібні твори Едв. Гріга у вик. мандолінистів, 16.45 Із нафтового басейну: Будучина нафти, 17.00 Музика з гр. пл., 17.15 Трансм. з Познаня: Фрагмент із Міжнар. Конгресу Христа Царя, 17.50 Наші дерева: Дуб, 18.00 Туристичний інформатор, 18.05 Маскані з гр. пл., 18.15 Конкурсова гутірка, 18.20 Твори Альб. Кетельбі, гр. пл., 18.30 Українські задушні дні виг. Юрій Петрович, 18.40 Програма на завтра, 18.45 Спортові вістки, 18.50 Актуальна гутірка, 19.00 Вечірні серенади, орх., Бем тенор, 19.50 Спорт. вістки, 20.00 „Біла жінка" фрагм. з оп. Фр. Боальдіє, орх., хор, солісти; у перерві Вечірній денник, Актуальна гутірка, 21.45 „Стасева пригода" оп. Б. Пруса (докінчення), 22.00 Танк. музика з гр. пл., 22.50 Останні вістки, огляд преси, метеорольог. вістки, 23.00 Джезові солісти, гр. пл., 23.15 Танк. музика, 24.00—1.00 Орх. концерт.

Радіокутик.

ТЕЛЄВІЗІЙНА ПРОГРАМА АНГЛІЙСЬКОЇ РАДІОФОНІЇ.

Недавно програма телевізійна англійської радіофонії змінила свій дотихчасовий вигляд. Замість звичайних трьох або чотирьох коротких 15—20 хвилинних ревіових точок, надали були одну пєску, що тривала 75 хвилин. Проба блискуче вдалася і здобула признання навіть в тих, які — в теперішньому стані телевізії — фаворизують ревіову програму.

З огляду на зростаюче число телевізорів, висувається питання, як треба складати телевізійні програми, щоб у 60 хвилинах помістити програму цікаву і різноманітну.

Тепер розглядається питання надавання телевізійних трансмісій зі змагань яхтів і моторівок.

Уперше 5. червня надано оперові фрагменти, які тепер будуть час до часу повторюватися.

ВЕЛИКИЙ ТЕЛЄВІЗІЙНИЙ ПРОЖЕКТОР В АМЕРИЦІ.

Американський Інститут Радіових Інжинірів недавно святкував 25-ліття істнування. Скликаний з цієї нагоди конгрес зібрав 1200 фахівців з цілого світу. Спеціяльне зацікавлення викликала демонстрація великого електронового телевізійного прожектора, який збільшує відбрані образи в 2.600 разів, даючи образ на екрані розміром 2 м. на 3 м.

При такому побільшенні очевидно помітна ще сітка образу, але при достаточній віддалі від екрану образ робить досконале враження. При розмірах 0,9 на 1,2 м. образи розуміється мають більшу гостроту.

Коли в звичайних телевізійних приймачах кут, під яким дивляться на образ, відограває велику ролю, — у згаданому прожекторі це є цілком байдуже. Образи мають правда дещо зеленуватий колір, але це безумовно можна буде усунути при дальшому удосконаленні апарату.

Новий телевізійний прожектор більший від нормального кінового прожектора і є складніший.

БІРЖА.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·63 89·20, Доляри американські 5.29·50, 5.27·00, доляри канад. 5.29·50—5.27·00, Фльорени гол. 291·62—289·90, Франки фр. 23·66—23·52, Франки швайцарські 121·55—120·75, Фунти англ. 26·23—26·07, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 18·30—17·81, Кор. дан. 117·09—116·25, Кор. норв. 131·73—130·75, Корони шв. 135·23—134·25, Ліри італ. 23·20—22·60, Марки фінлянд. 11·60—11·25, Марки нім. 132·50 — 130·50, Шилінги австр. 98·80—98·00, Тель Авів 26·10—25·85, Марки нім. срібні 143, 141.

Акції.

Банк Польський 101·00, 100·50, 100·75. Цукор 28·00, Вугіль 19·15, Ліпьпоп 46·00, Староховичі не платять, 28 без купону. Тенденція сильніша.

Папери.

3 поз. інвест. 1 ем. 63·75, 64·50 серія неност., 5 конверс. 59·00, 6 дол. 55·88, купон 25·00, 4 прем. дол. 38·75, стабіл. 370·00, купон 33·00, консолід. 53·63—52·75, 51·75 і 52·25, дві ост. дрібні.

Збіжжя.

Львів, дня 23. червня 1937.

Жито шт. І.	26·75—27·00
Жито шт. II.	26·50—26.75
Гречка на мливо	31·00—31·50
Висівки житні	16·75—17·00
Висівки пшеничні грубі	15·50—15·75
Висівки пшеничні середні	15·00—15·25
Висівки пшеничні міякі	15·75—16·00

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 23 VI п. р. платив своїм достачцям за 1 кг.

1 кг. масла десер.	2·35 зол.
2 кг. масла бочкового	2·40 зол.
експорт зачет	2·40 зол.
молоко	14—15 сот.
яйця	2·75—2·85 зол.

Тенденція сильна на масло і яйця, вдержана на молоко.

АНТИКВАРНІ

10.130 скатальогованих книжок має „Міль Книжковий", Львів, Баторія 6. Катальоги на бажання. 1074 1-3

ПАНСІОНИ

ЗДОРОВІ вакації у прегарнім гірськім літнищі для панночок (10—15 літ) в Підлісневі. Материнська опіка, здорові харч. Морозова, Підлєсів к. Татарова Вілля п. Мостовських. 1191 1-?

РІЖНІ

РОБОЧІ УБРАННЯ І ПЛАЩІ найдешевше джерело Виробня „ПАЛЮМ", Львів, Гетьманська 22, побіч Музею. 1120 2-10

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби і комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 687 3-3

РЕПАРАЦІЯ годинників, прецизійне виконання, відмагнетизовує їх—фірма РОЗ. ВАЖЕВСЬКИЯ, Львів, Академічна (Готель Жоржа). З провінції просимо почтою. 1048 7-7

ТАПЧАНИ новочасні, меблі тапіцеровані, ліжка дитячі, матраци, дротяні вкладки поручає найдешевше Уріх, Сокола 6. 1145 5-6

НАЙКРАЩІ ЖІНОЧІ ПЛАЩІ та костюми з причини кінця сезону продаємо тепер за безцін ФІРМА ПОСАМЕНТ, Львів Академічна 2 (готель Жоржа). 1180 2-3

ЗОЛОТО — срібло — брилянти — купує платить найбільше Рудий, Сикстуська 35. 1193 1-6

ОГОЛОШЕННЯ.

ЖВИР, пісок, камінь,
ЦЕМЕНТ, вапно, гіпс,
ПАПА ДАХОВА, смола, асфальт,
ДАХІВКА, цегла, дренни,
МАТЕРІЯЛИ шамотові, 1-3
КАФЛІ, рури бетонові
ІЗОЛЯЦІЯ, мати суфітові,
заправа і т. -н камінний
Terrabona і **Terrazzo**
МАРМУРИ мелені
та ін. буд. матеріяли

ПОРУЧАЄ гуртом і в роздріб **„БУДІВЕЦЬ"**, достава матеріялів будів. Львів, Кохановського 12. Телеф. 262-27

БРИТВИ

найліпші, гарантовані, світових марок продає по найнижчих цінах оказійно фірма **С. ФЕДЕР** ЛЬВІВ, Сикстуська ч. 7, Коперника ч. 15 а

КІР

Львів, Усійського 6, Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4
ПЛЯНИ
КОШТОРИСИ
БУДОВИ.

Ширіть наш часопис!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 текстові шпальти і 4 оголошеневі шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.35
1 мм. одношпальтовий в тексті і новинках	зол. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці	зол. 0.80

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні і приват. кореспонденція по	зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п.	зол. 0.10
шукаючі праці	зол. 0.05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1	зол. 480.—
Остання сторінка 1/2	зол. 250.—
Остання сторінка 1/4	зол. 130.—
Остання сторінка 1/8	зол. 70.—

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів. Ринок 10.